

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 172 (6372) 23 sentyabr 2021-ci il Qiyəməti 40 qəpik

"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan:
dostluq və qardaşlığı
söykənən əməkdaşlıq

Ceyms Sharp: "Bu gün
Bakı şəhərinin küçələri
öz təmizliyi ilə seçilir"

Artıq üç ildir ki, Bakı Şəhəri icra Hakimiyyəti
Böyük Britaniyanın "Mott Mac-
Donald" şirkəti ilə birgə paytaxt-
timzadı...

"Prezidentin Qarabağla
bağlı müəyyənətlərdən
yol xəritəsi uğurla icra edülür"

Bax 7
Dövlət başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı ilə Vətən mübahisəsində qəhrəmancasına döyüşərək Azərbaycan bay-

rağını işğaldan azad edilən torpaqlarımızda dalğalandırı, ölkəmizin ərazi bütövülüyü yolunda canlarından keçən əsgər və...

"Texnofest-2021"
festivalının əhəmiyyəti
nədən ibarətdir?

Bax 9
"Türkiyədə keçirilən "Teknofest-2021" festivalına Azərbaycan hərbi hava qüvvələrinin dəvəti Azərbaycan-Türkiyə arasında olan dostluğu, qardaşlığı təsdiq edən bir dəvətdir..."

**"Ermənistan
düsdüyü çatın
vəziyyətinə görə,
ilk növbədə..."**

Prezident İlham Əliyev BMT Baş Assambleyasının 76-ci sessiyasında videomüraciət formatında çıxış edəcək

Bax 3

**"Minlərlə uşağı, gənci,
qadını, qızı zəhərləyən..."**

"Bütün dünyada olduğu kimi Azərbaycanda da son illər həm təbii yolla əkib-becərilən narkotik bitkiləri, istehsalı və ondan istifadə, həm də sünü sürətdə sintetik uyuşturucu maddələr, o cümlədən həb və dərman formasında narkotik tərkibli maddələrin istifadəsi, yayımı, satışı və onlarla bağlı şəbəkələrin sayı get-gedə artır."

Bax 14

Bəlkə yetər..?!

Bax 12
...Qarabağın Martuni bölgəsinin Maçkalaşen icması ərazisindəki Azərbaycan hərbiçiləri irəliləyərək neytral zonada mövqə...

Osmangizi bu dəfə əlikramlıq edir

ABŞ-da bu ölkənin məlum orqanları qarşısındaki xüsusi xidmətlərinə görə 262 min dollarlıq təmtəraqlı mənzillə mükafatlandırılan Sevinc Osmangizi dan hazırlı...

Bax 14

Bax 13

**YAP-in Xəzər, Suraxanı və
Sabunçu rayon təşkilatlarının
yeni sədrələri partiya aktivinə
təqdim olunub**

Bax 6

**Azərbaycan brendi "ASAN
xidmət"ə maraq artır**

Bax 8

Bu gün dünya ölkələri sosial xidmətlər sahəsində Azərbaycanın yeni brendi olan "ASAN xidmət" in təcrübəsini öyrənir. "ASAN xidmət" in uğurlu layihə olması qısa bir zamanda onun beynəlxalq mükafatlara layiq görülməsi, yüksək qiymətləndirilməsi ilə nəticələndi.

**Ermənistan: 30 ilin son
dərsi və İran**

Bax 13

44 günlük müharibədə ağır məglubiyətə uğrayan Ermənistanda bütün sferalar - həm dövlət, həm də qeyri dövlət strukturları çöküb. Yüksəlmiş, inkişaf haqqında deyilənlər isə yalnız kağız üzərindədir.

**Seyran
Ohanyandan
ETİRAF: "Bu
vəziyyətdə
suverenlikdən
danışmaq
mümkün deyil"**

Bax 7

**"İnternetin
keyfiyyəti
ilə bağlı çox ciddi
problemlər var"**

Bax 16

Şuşada böyük quruculuq işləri: tarixlə müasirliyin vəhdətində

Prezident İlham Əliyev: "Bu gün Şuşa artıq dirçəlir və Şuşanın dirçəlməsi üçün əməli addımlar atılır"

44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan tarixi qələbə Azərbaycanın Zəfər tarixini əbədiləşdirdi. Azərbaycan işğal altında olan torpaqları erməni təcavüzkarlarından təmizləyərək, yeni bir həyata qədəm qoydu. "Biz artıq işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasına başlamışıq. Yenidənqurma programı artıq həyata keçirilir. Çox iş görülməlidir, çünki işğaldan azad edilmiş ərazilərdə hər şey - şəhərlər, kəndlər, mədəni abidələr, bütün infrastruktur dağıdılib. Həqiqətən də, işlərin miqyası böyük olacaq.

Tamamilə dağıdılmış ərazi 10 min kvadratkilometrdən çoxdur. Qarabağın döyünen ürəyi olan Şuşa da 28 illik işğal tarixindən sonra öz

sakınlarını qəbul edir. Artıq Şuşada yenidənqurma işlərinə start verilib. Vaxtilə ermənilərin məskən saldığı ərazilər öz sakınlarını ağışuna alır və böyük "ümidişlər" yaşıdlıqları bütün utopiyaları alt-üst olub. Onsuz da tarix boyu bele olub. Ermənilərin utopiyaları həmisi uğursuluşa uğrayıb. Necə ki, Ermənistən hakimiyəti Şuşa şəhərinin bərpasını həyata keçirmək üçün 2000-ci ildə tədbirlər planı hazırlanmışdır və bu, el dilində deşək, arzuları ürəklərində qaldı.

"ERMƏNİLƏR NƏ QƏDƏR CALİSSALAR DA, YENƏ DƏ ŞUŞANI ERMƏNİ ŞƏHƏRİ KİMİ TƏQDİM EDƏ BİLMƏDİLƏR"

İrəvan şəhərində "Şushi" Mədəniyyət Fondu və "Şushi" nəşriyyat evini yaratmışdır. Fond yaradıldıqdan derhal sonra özünün Şuşa şəhərini dünya ermənilərinin dini və mədəniyyət mərkəzləri kimi inkişaf etdirilməsi layihəsini irəli sürdü. Belə ki, bu layihə çərçivəsində təmir, bərpa və quruculuq işlərinin

həyata keçirilməsi 5 mərhələdə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulurdu. Yeni turist mehmanxanalarının tikintisi, Qala divarlarının, Xan sarayının, Xan qızının iqamətgahının, qədim hamamın bərpası, eyni zamanda, bu abidələrin bərpasından sonra içərisində və etrafında bütün zəruri rahatlıqlarla təmin edilməsi və s. Hətta O.Tarkanyan adına Mədəniyyət Mərkəzinin yaradılması da plana daxil idi.

Ardı Səh. 3

Şuşada böyük quruculuq işləri: tarixlə müasirliyin vəhdətində

Prezident İlham Əliyev: "Bu gün Şuşa artıq dirçəlir və Şuşanın dirçəlməsi üçün əməli addımlar atılır"

Əvvəli-Səh-2

Yeni erməni ibtidai məktəbinin tikilməsi vacib hesab edilirdi. XIX əsrin əvvəllərində inşa edilmiş Şuşa real məktəbi təmir edilərək, onu Marinay adına gimnaziya adlandırmaq, Zaxaryan adına müasir xəstəxana binasını tikmək və s. planlaşdırılırdı. Bütün bunlar ermənərin yalnız gelecek üçün olan "plan"ları iddi ki, tarixi ədalət bərpa olundu və haqq yerini tutmuş oldu.

Yeni erməni ibtidai məktəbinin tikilməsi vacib hesab edilirdi. XIX əsrin əvvəllərində inşa edilmiş Şuşa real məktəbi təmir edilərək, onu Marinay adına gimnaziya adlan-

dırmaq, Zaxaryan adına müasir planlaşdırılırdı. Bütün bunlar ermənərin yalnız gelecek üçün olan "plan"ları iddi ki, tarixi ədalət bərpa olundu və haqq yerini tutmuş oldu.

Azərbaycan Prezidentinin çıxışlarının birində vurğuladığı kimi "Ermənilər ne qədər çalışsalar da, yenə də Şuşanı erməni şəhəri kimi təqdim edə bilmədilər və əger bu, erməni şəhəri idisə, niyə belə vəziyyətdə idi, niyə dağlımış vəziyyətdə idi, niyə bir dənə bina tikilməyib? Üç-dörd erməni məmuruğun yeni villalarından başqa bir dənə də yeni bina tikilməyib. Köhnə binalar hamısı dağıdılib, tarixi binalar dağıdılib".

"ERMƏNİLƏR 17 BULAGIN 17-SİNİ DƏ QURUTMUŞDULAR"

"KOMPLEKS TƏDBİRLƏR ONU GÖSTƏRİR Kİ, ŞUŞANIN DIRÇƏLDİLMƏSİ SÜRƏTLƏ GEDİR VƏ ŞUŞALILAR ŞUŞAYA QAYIDIYLAR"

Bu, Azərbaycan həqiqətləridir. Qısa bir zamanda görülen işlər,

Prezident İlham Əliyev BMT Baş Assambleyasının 76-ci sessiyasında videomüraciət formatında çıxış edəcək

Sentyabrın 14-də BMT Baş Assambleyasının (BA) növbəti, 76-ci sessiyası öz işinə başlayıb. AZERTAC xəber verir ki, Maldiv adalarının xarici işlər naziri Abdulla Şahid BMT BA-nın 76-ci sessiyasının prezidenti seçilib. Bunu da BMT BA-nın 75-ci sessiyasının prezidenti Volkan Bozkırın (Türkiyə) selahiyetləri başa çatıb.

Ənənəvi olaraq, sessiya çərçivəsində yüksək-səviyyəli ümumi müzakirələr keçirilecek. Dövlət və hökumət başçılarının iştirakı nəzərdə tutulan ümumi müzakirələr sentyabrın 21-dən başlayıb və sentyabrın 27-dək davam edəcək.

Müzakirələrin əvvəlinde BMT-nin Baş katibi Antonio Quterreş illik hesabatını təqdim edib. Hesabatda beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyin qorunması, dayanıqlı inkişaf, insan hüquqlarının müdafiəsi və təşviq, həmçinin digər önemli məsələlərə toxunulur.

Pandemiya ilə əlaqədar bu il ümumi müzakirələr segmentinin hibrid formada, yeni həm fiziki iştirak, həm de virtual (videomüraciət) formada olması nəzərdə tutulub. Bu ilki ümumi müzakirələrin mövzusu belədir: "Ümid vasitəsilə müqavimətin gücləndirilməsi: COVID-19-dan sonra bərpa, dayanıqlığın yenidən qurulması, planetin ehtiyaclarının cavablandırılması, insan hüquqlarına hörmət və BMT-nin canlandırılması".

Ümumi müzakirələr BMT BA-nın ən önemli segmentlərindən biridir. Belə ki, qlobal platforma olan BMT BA-nın bu mötəbər kürsüsündən dövlət və hökumət başçıları istər milli, istərsə də beynəlxalq gündəlikdə duran məsələlərlə bağlı öz baxışlarını, dövlətlərinin siyasetlərini dünya ictimaiyyətinin diqqətine çatdırırlar.

Müzakirələrdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin, Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın, ABŞ Prezidenti Cozef Baydenin, Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinpinin və bir çox digər dövlət və hökumət başçılarının çıxışları gözlənilir. Bu il müzakirələr zamanı dövlət və hökumət başçıları tərəfindən əsasən COVID-19 pandemiyası, beynəlxalq sülh və təhlükəsizlik, Əfqanistanda vəziyyət, dayanıqlı inkişaf, iqlim dəyişikliyi və digər önemli məsələlərə toxunulacağı gözlənilir.

Ümumi müzakirələr çərçivəsində sentyabrın 23-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin videomüraciət formatında çıxışı nəzərdə tutulub. BMT BA-nın builki ümumi müzakirələri ölkəmiz üçün xüsusi öhem kəsb edir. Belə ki, Azərbaycanın Vətən müharibəsində şanlı Qələbəsindən sonra Prezident İlham Əliyev dünya ictimaiyyətinə Müzəffər Ali Baş Komandan kimi müraciət edəcək, qalib Azərbaycan xalqını təmsil edəcək.

Vurğulamaq yerinə düşər ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müharibədən sonra ilk dəfə Şuşaya bu il yanvarın 14-də səfər etmişdir və ilk səfərində göstəriş vermişdir ki, Vaqifin məqberəsi bərpa edilsin. Artıq buna nail olunub. Məqberənin bərpasını Heydər Əliyev Fondu öz üzərinə götürmüştər və bu yaxınlarda məqberənin önündə Vaqif Poeziya Günləri keçirildi. Eyni zamanda, Şuşada "Xarıbülbül" festivalı keçirildi. Bəli, Şuşanın bərpası istiqamətində kifayət qədər işlər görülüb. Cənab Prezident qeyd edib ki, ilk növbədə, yol çəkildi. "Zəfər yolu nə vəziyyətdə idi biz onu yanvarın 14-də gördük. Biz Füzulidən təqribən iki saat yarıma-üç saata gəldik. Şaxtalı, qarlı hava idi, yol da yox idi, bir cırır idi, üstü buz, palçıq. İndi isə artıq asfalt yol tikilib və bu, elə Zəfər yoludur". Dövlət reallaşan işlər torpağa məhəbbət-dən qaynaqlanır. Ermənilər tərəfin-dən güləbaran edilmiş Natəvanın, Üzeyir Hacıbəylinin, Bülbülin büstləri artıq öz isti nefəsi torpağındadır. Üzeyir Hacıbəylinin abidəsi yenidən qoyuldu. Bülbülin evinin açılışı oldu. "Qarabağ" hoteli əsaslı təmirdən sonra istifadəyə verildi. Görülən işlərin davamı olaraq yeni yaşayış kompleksinin təməli də qoyulub. Cənab Prezidentin vurğuladığı kimi, "Bu kompleks tədbirlər onu göstərir ki, Şuşanın dirçəldilməsi sürethə gedir və şüşalılar Şuşaya qayıdır". Həm qrup-qrup öz doğma şəhərinə gəlib ziyarət edirlər, eyni zamanda, burada artıq açılmış obyektlərde şüşalılar işlə təmin edilir. Beləliklə, biz Şuşanı yenidən dirçəldəcəyik".

Zümrüd BAYRAMOVA

Sentyabrın 22-də Yeni Azərbaycan Partiyasının Xəzər, Suraxanı və Sabunçu rayon təşkilatlarının yeni sədrleri Namiq Əhmədov, Vüqar Seyidov və Misirxan Vəliyev ərazi partiya təşkilatlarının sədrlerinin də iştirakı ilə keçirilən yığıncaqlarda yerli təşkilatların partiya aktivinə təqdim olunub. SİA-nın verdiyi məlumat

YAP-in Xəzər, Suraxanı və Sabunçu rayon təşkilatlarının yeni sədrləri partiya aktivinə təqdim olunub

ləri qarşıya qoyulan vezifelerin yerinə yetirilməsi üçün fəaliyyətini yeni, müasir tələblərə uyğun olaraq davam etdirməlidirlər. Bu prosesdə partiyamızın yerli təşkilatları da fəal iştirak etməlidir.

Tədbirlərdə çıxış edən Namiq Əhmədov, Vüqar Seyidov və Misirxan Vəliyev göstərilən etimada görə partiya rəhbərli-

mata görə, əvvəlcə Yeni Azərbaycan Partiyasının rayon təşkilatlarının inzibati binasında ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsinə ötürü gül dəstələri düzülüb, Ulu Öndərin xatirəsi ehtiramla yad edilib.

Tədbirlərdə çıxış edən YAP Mərkəzi Aparatının Təşkilat şöbəsinin müdürü Əhliman Tağıyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasetin uğurlarından bəhs edib, partiyamızın feallarının ölkəmizin nailiyyətlərinin təbliği işində aktiv şəkildə iştirak etdiyini diqqətə çatdırıb.

Vurğulanıb ki, hər bir siyasi təşkilat mütemadi olaraq yenilənməli, ideoloji prinsiplərini yeni dövrün tələblərinə uyğunlaşdırıbmali, funksional və struktur islahatları baxımdan dövrün çağırışlarına cavab verməlidir. Bu baxımdan, YAP-in VII Qurultayında

vacib qərarların qəbul edilməsi, yeni nizamnamənin qəbulu təşkilatı nöqtəyi-nəzərdən xüsusi önem daşıyır.

Eyni zamanda, Yeni Azərbaycan Partiyasının VII Qurultayının ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında mühüm hadisə olduğu bildirilib və qeyd edilib ki, qurultayda partiyamızın Sədri, Prezident İlham Əliyevin program xarakterli nitqi, möhtəşəm Zəfərdən sonra yaranmış reallıqlar YAP üzvləri arasında yeni vezifələr müəyyənəşdirdir. Bu baxımdan, YAP üzv-

yinə təşəkkürlerini bildiriblər. Təşkilat sədrleri qeyd ediblər ki, ulu öndər Heydər Əliyevin qurucusu olduğu partiyada təmsil olunmaq böyük şərəf və məsuliyyətdir. Partiya rəhbərliyinin qarşıya qoyduğu tapşırıqların və tövsiyələrin yerinə yetirilməsi rayon təşkilatlarının bundan sonra da başlıca vəzifəsi olacaq.

Tədbirlərdə həmçinin, Xəzər Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Elşən Salahov, Suraxanı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əziz Əzizov və Sabunçu Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Vəliyev rayon təşkilatlarının yeni sədrərini təbrik edərək, gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıblar.

Tədbirlərde yerli təşkilatların gələcək fəaliyyəti ilə bağlı qarşıda duran vezifələrə dair müvafiq tövsiyələr verilib.

YAP Idarə Heyətinin üzvü, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Aynur Sofiyevanın yap.org.az-a müsahibəsi

- Aynur xanım, 27 sentyabr-Anım Günü ərzəfəsindəyik. Azərbaycanın haqqı, ədaləti bərpa etdiyi 44 günlük İkinci Qarabağ savaşının başlığı bu tarix 30 illik işgal dövrünün reallıqlarının aydın mənzərəsini yaradır. Zəfərimizə gedən yola birləşdə qısa nəzər salsaq bu uğurlarımız sizdə hansı hissələri yaradır?

- Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin ruhu qarşısında baş əyir, qazilərimizə Allahdan şəfa dileyirik. Onların həyat yolu və tənəvvərlik məktəbidir. Hər bir gənc bu məktəbdən bəhrənləmeli, onların həyat yolunu dərinləndirməli, Zəfərimizin qəhrəmanlarının keçidləri hünər yolunun növbəti nəsilləre çatdırılmasına öz töhfəsinə verməlidir. Bu gün ölkə Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti, Vətən oğullarının qəhrəmanlığı, şücaəti sayəsində qürurla qeyd edir ki, torpaqlarımız artıq tarixi sahibinə qovuşub.

Tarixe nəzər salaq. İşgalçi Ermənistən əsəssiz torpaq iddiası nəticəsində yaranan, artıq 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində tarixə qovuşan Ermənistən-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqişəsi 20 faiz torpağımızın işgalinə və 30 il düşmən tapdağı altında qalmasına səbəb oldu. Amma bir gün de belə Qarabağımızı unutmadıq. Gec-tez haqqın, ədalətin öz yerini tapacağına, tarixi torpaqlarımızın sahibinə qovuşacağına əmin idik. Çünkü 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ile həkimiyətə qayıdan ulu öndər Heydər Əliyev düşünülmüş və məqsədönlü siyaseti ilə Azərbaycanı müstəqilliyimizin ilk illerinin xoasından, anarxiyasından, özbaşınlıqlarından, hərc-mərcliyindən, iqtisadi böhranından xilas etmək-lə yanaşı, yeganə problemimiz olan torpaqlarımızın işğaldan

yaratdı. Azərbaycan inkişaf, tərəqqi yoluna çıxaraq bütün sahələrdə davamlı uğurlara imza atdı. Ölkəmiz həqiqətlərini dünyaya çatdırıldı. Ordumuz Qələbəye həzirlandı. Dövlət büdcəsinə ayrılmalarla diqqət yetirdikdə görürük ki, ilk yerde müdafiə xərcləri dəyanır. Azərbaycanın hərbi büdcəsi artırıldı, ordumuzun döyük qabiliyyəti gücləndirildi, maddi-texniki bazası möhkəmləndi, hər an torpaqlarını işğaldan azad etməyə qadir ordusu formalaşdı. Ümmükmilli lider Heydər Əliyev bildirirdi ki, biz hərb istəmirik, amma hər bə hazırlıq. Sülh danışqlarını cəsarətə aparmaq üçün güclü, qüdrətli ordunun olması əsasdır.

Azərbaycan ulu öndər Heydər Əliyevin gələcəyə hesablanmış siyaseti nəticəsində iqtisadi inkişaf ilə dünyada möcüzələr ölkəsi kimi tanıdı. İqtisadi tərəqqi bütün sahələrdə uğurlu addımların atılması şərtləndirdi. Uğurlarımızın davamlılığı fonunda Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həllinə inam da da artdı, tezliklə bu ədaletsizliyə son qoyulacağına əminlik yaradı.

Son 18 ildə Heydər Əliyev siyasetini bütün istiqamətlərdə uğurla davam etdirən, 8 noyabr 2020-ci il tarixində Qarabağın tacı, Azərbaycanın döyünen ürəyi olan Şuşamızın işğaldan azad edilməsi müjdəsinin xalqa çatdırırcənata vəsiyyətini yerinə yetirdiyi üçün xoşbəxtliyini böyük qururla vurğulayan dövlət başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev bu illərdə ərazi bütövlüyümüzün bərpasına hazırlıq gördü. Şuşanın, eyni zamanda, digər işgal altında olan torpaqlarımızın illərdir gelişimizi gözlediyini və gələcəyimizə əmin olduğunu hər zaman vurğulayan Ali Baş Komandan bu inamı əsaslandıran məqamları da açıqlayırdı.

Otuz il zaman keçdi. Sentyabrın 27-dən etibarən Ermənistən silahlı qüvvələrinin ateşkəs rejimi pozması, Azərbaycan Ordu sunun cəbhə zonasında yerləşən mövqelərini iriçəpə silahlardan, artilleriya qurğularından, minaa-

Zəfərimiz yeni-yeni hədəflərə yol açır

azad olunması üçün həm diplomatik müstəvidə, həm də döyük məydanında möhkəm baza

tanlardan intensiv ateşə tutması nəticəsində başlanan Vətən müharibəsi xalqımızın qəhrəmanlıq salnaməsinə yeni səhifələr yazdı. 44 günün hər günü Azərbaycanın tarixinə Qələbə günü kimi yazılıdı. Xalqımız hər gün dövlət başçısı, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevdən Qələbə xəberlərini gözlədi. Ölkə Prezidentinin xalqa hər müraciəti Zəfərimizlə bağlı sabaha ümidi də daha da artırdı, küçə və meydانları Azərbaycanla yanaşı, bize mənəvi və siyasi dəstək olan qardaş, dost ölkələr- Türkiye və Pakistanın bayraqları bəzədi. Harada yaşamasından asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlı bu gün də o anların təəssüratlarını bölüşür, illerdir çəkilən torpaq həsrətine 44 gündə son qoyulmasının sevincini yaşıyır. 44 gündə Füzulinin, Ağdamın, Cəbrayılin, Kəlbəcərin, Laçının, Qubadlınin, Zəngilanın, Şuşanın, Hadrutun və digər işgal altında olan rayonlarımıızın ümumiyyət 300-e yaxın kəndinin, strateji yüksəkliklərin işğaldan azad olunması ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin 17 illik gərgin siyasi-diplomatik səyərinin, dövlətçilik təcrübəsinin, torpağına bağlılığını, əsgər və zabitlərimizin ruh yüksəkliyinin, xalq-ordu birliliyinin məntiqi nəticəsidir. "Dəmir yumruq" Vətən müharibəsinin devizine əvvəl. "Biz tarix yazırıq, yeni tarix. Xalqımızın, ölkəmizin yeni şanlı tarixini yazırıq. Bu, Zəfer tarixidir" söyleyən, bu tarixin müəllifi olan Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, müzəffər Azərbaycan xalqı, qalib Milli Ordumuz düşmənə heç vaxt unutmayacağı zərbəni vurdur və təsdiqlədi ki, Qarabağ bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır! 44 günlük İkinci Qarabağ savaşçı Azərbaycan xalqının ne qədər məqrur, yenilmez xalq olduğunu bir daha dünyaya nümayiş etdirdi. Cənab İlham Əliyevin daim bəyan etdiyi kimi, Qarabağın tacı Şuşa 28 il əsərətə olsa da əyilmədi, milli qururumuzu, kimliyimizi qorudu. Biz bu torpaqlara qayıtdıq və doğma Qarabağımızda əbədi yaşayacaqı.

- Bu gün dönyanın diqqəti Şuşamızda, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə həyata keçirilən bərpa və quruculuq işlərinə yönəlib. Bu torpaqlarımızda dərhal başlanan quruculuq işləri özündə hansı çağırışları və mesajları ehtiva edir?

- Dövlət başçısı, Müzəffər Ali

Baş Komandan İlham Əliyev torpaqlarımızı işğaldan azad edəcəyimizə tam əmin idi. Ölkə Prezidentinin 44 gündə xarici mətbuatça çoxsaylı müsahibələrinin hər birinə diqqət yetirsek görərik ki, həmin müsahibələrdə postmüharibə dövrü üçün reallaşdırılacaq bərpa və quruculuq işlərindən bəhs olunur. Azərbaycanın hərbi siyasi qələbəsinin, Ermənistən kapitulyasiyasının təsdiqi olan Azərbaycan və Rusiya Prezidentlərinin, Ermənistən baş nazirinin imzaladıqları 10 noyabr Bəyənatından sonra dövlət başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyeva işğaldan azad edilmiş ərazilərimizə başlanan davamlı səfərlərinin hər biri bərpa və quruculuq işlərinin miqyası barədə aydın təsəvvür yaratdı. Cənab İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın bu müddətdə təkcə mədəniyyət paytaxtıımız Şuşaya 5 dəfə səfər ediblər. Tarixi günlərdə reallaşan bu səfərlərin hər biri Ermənistənə və ona havadarlıq edən dövlətlərə, ümumilikdə dünyaya bir sıra mesajları ünvanlayıb. 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsindən otən 10 ayda Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş əraziləri tikinti, quruculuq meydanına əvvəl. Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı, uzunluğu 100 kilometrən çox olan Zəfər yolu, dünyaya səs salan "ağilli şəhər" və "ağilli kənd" layihələri əvvəlində 2022-ci ilin əvvəlində sakinlərini qarşılayacaq ilk "ağilli kənd" - Zəngilanın Ağalı kəndləri, baş planı təqdim edilən Ağdam və Şuşa şəhərləri bu işlərin əsas ünvanlarıdır. Bu yenilikləri, quruculuq və bərpa işlərini xeyli sayıda sadalamaq olar. Görülən bu işlər fonunda dünya erməni faşizmisi ilə sühħsevər Azərbaycan xalqının fərqini görür. Azərbaycan dövləti həm müharibə davam etdiyi, həm də Zəfərimizdən sonra işgalçı Ermənistənə sühħ razılaşmasını imzalamağı təklif etməklə humānizm prinsiplərinə sadıqlılığını nümayiş etdirir. Ermənistən yənə də xisətətə uyğun olaraq sühħ razılaşmasını imzalamaqdən yarın. Amma Azərbaycanın tələbi də ortaadır-Sühħ təklifi masa üzərində daimi saxlanıla bilməz. Azərbaycan bu gün işğaldən azad edilmiş torpaqlarımızda gördüyü işlərlə bir daha təsdiqləyir ki, qurucu, yaradıcı xalqı. Ermənilər isə mühabibələrin və barbarlığın sadiq qullarıdır. 44 günlük Vətən müharibəsində yalnız torpaqlarımızı işğaldən azad etmədi, eyni zamanda, mədəniyyət beşiyimiz Şuşamızda qayıtdıq, "Xarıbülbül" musiqi festivalı, Vaqif Poeziya Gündəli - ənənələr bərpa edildi,

Şuşanın Cıdır düzündən tolerant, multikultural dəyərlərə böyük töhfələr verən ölkə olduğumuzu bir daha dünyaya çatdırıq. "Xarıbülbül" musiqi festivalının açılış gündənəkən ölkəmizdə yaşayan xalqların, millətlərin musiqi yaradıcılığı təqdim edildi. Müğəmlərimiz yənidən Qarabağın səmalarında qənadlandı. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev Vaqif Poeziya Gündəli - əcəmliyyətinə açıqlamaqla yanaşı, Şuşanın Azərbaycan üçün önemini diqqətə çatdırıdı: "Əfsuslar olsun ki, Şuşa işğala məruz qalandan sonra bütün tarixi abidələr, mədəni abidələr, o cümlədən Vaqifin məqbərəsi və vandallar tərəfindən dağıdılmışdı. Şuşanın işğali xalqımızın böyük faciəsi idi. Çünkü Şuşa Azərbaycan mədəniyyətinin ocağıdır. Şuşanın Azərbaycan tarixinde çox böyük rəmzi mənası var. Şuşa Qarabağın tacıdır". Bu tədbirlər ölkə Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü, Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə keçirildi. Bunlar Heydər Əliyev Fonduñun işğaldən azad edilmiş ərazilərimizdə icrasına başladığı laiyələrin tərkib hissələridir.

Qarabağın tacı Milli Qurtuluş Gündündə Azərbaycan və Türkiye birliyinin, həmrəyliyinin zirvəsi olan Müttəfiqlik Bəyannaməsinin imzalanmasına şahidlik etdi. Şuşa Bəyannaməsi dünyaya bir sıra mesajlarını çatdırıdı. Azərbaycan dəst, qardaş ölkənin Prezidentini Şuşada qarşılıdı. 28 il Şuşanı erməniləşdirməyə çalışanlar atılan bu addımların fonunda bir daha bu realığın şahidi oldular ki, tarixi inkar etmək qeyri-mümkündür, eyni zamanda, torpaqın sahibi qurub yaradan, hər daşının, qayaşının qonaqlarını böyük ruh yüksəkliyi, qürurla qarşılıyır, uca səslə "Xoş geldiniz!" deyir.

Füzuli Beynəlxalq Hava Limanına "Qarabağ" təyyarəsinin ilk eniş etməsi də tarixi Zəfərimizi bir daha dünyaya nümayiş etdirdi. Avqustun 29-da ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev işğaldən azad olunmuş ərazilərə növbəti səfəri zamanı Füzuli Beynəlxalq Hava Limanından bəhs edərkən söylədiyi "Mən demədim ki, bu il Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı istifadəyə verilecək. Bəlkə də dünyada bu sürətli templərlə heç bir hava limanı tikilməmişdir. Artıq uçuş-enmə zolağı da hazırlanır. Burada son tamamlama işləri aparılır. Bir daha qeyd etmə istəyirəm, bu il mən hava limanının təməlini qoydum, indi isə gelirik inşaat işləri ilə tanış olmağa.

Ardı Səh. 6

Zəfərimiz yeni-yeni hədəflərə yol açır

Əvvəli-Səh-5

Bu aeroport Qarabağın hava qapısıdır" fikirləri bir neçə gündən sonra, sentyabrın 5-də reallığa çevrildi. Rəmzi mənə daşıyan "Qarabağ" adlı təyyarə "Qarabağın hava qapısı"na - Füzuli Beynəlxalq Hava Limanına eniş etdi. Bu mühüm hadisə tarixe Zəfərimizin davamı kimi yazılıdı. Hələ belə Zəfərlərimiz çox olacaq. Böyük Qayıdaşa açılan bu yollar tezliklə soydaşlarımızı doğma yurdyuvalarına qovuşduracaq. Sentyabrın sonunda Zəfər yolu kimi dəyərləndirilən Füzuli-Şuşa yolunun tikintisi başa çatdırılır. Göründüyü kimi, Qarabağın bütün qapıları üzümüze açıqdır.

- Aynur xanum, dövlət başçısı İlham Əliyevin bütün müsahibələrində, müraciətlərində, çağırışlarında bu məqam öz əksini tapır ki, Zəfərimizi şərtləndirən əsas amillərdən biri torpaq, Vətən sevgisi, gənclərimizdə vətənpərvərlik hissinin böyüklüyüdür...

- Möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi,indi Cıdır düzü də, Şuşa da, Qarabağ da azaddır. Bu torpağın sahibləri əllərinde silah, bayraq, ürəklərində Vətən sevgisi ilə qayıdlılar. Vətən sevgisi bizi Qələbəyə getirdi. Vətən sevgisi, vətənpərvərlik qələbəmizin əsas amilinə çevrildi. Dövlət başçısı İlham Əliyev daim bu məqamı da xüsusi qeyd edir ki, son illerdə Azərbaycanda vətənpərvər, güclü, milli ruhda tərbiyə almış gənc nəslin yetişməsindən çox şadam. On sekiz ildir Azərbaycana rehbərlik etdiyini öne çəkən dövlət başçısı bildirmişdir ki, bu illər ərzində yetişen insanlar bu torpaqları azad etdilər. Bütün nəsillərdən olan vətəndaşlarımızın bu Qələbədə böyük zəhməti var, pəyi var. Ancaq əsas yükü, vəzifəni gənc nəsil yerine yetirdi. 2003-cü ildə 10 yaşı, 15 yaşı olanların bu gün 27-32 yaşları var. Onların məhz vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə alması, düşmənə nifrət hissi bizi Qələbəyə apardı və Azərbaycan tarixi ədaleti bərpa etdi.

Təbii ki, Qələbəmizin rəmzinin yumruq seçilməsi də təsadüfi deyil. Bu yumruq, həm güc, həm də birliyimiz, həmrəylilikimizdir. Azərbaycan xalqı Vətən müharibəsində öz birliyini, həmrəyliliyini nümayiş etdirdi. Müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, ulu önder Heydər Əliyevin "Hamımızın bir vətəni var-Azərbaycan" çağırışı harada yاشasından asılı olmayıaraq bütün soydaşlarımızı bir araya getirdi, ərazi bütövlüyümüzün təmin

olunması istiqamətində hər kəsi üzərində düşdüyə vəzifəni yerinə yetirməyə çağırıldı. Heydər Əliyev siyasetini bütün istiqamətlərdə uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin gənclərə diqqət və qayğısı hər addımda özünü qabarlıq şəkildə bürüzə verir. Cənab Prezident daim onlara bu çağırışı edir ki, dövlət maraqları hər şəyden üstün tutulmalıdır. Bu fikir isətər Vətən müharibəsi, istərsə də postmunaqışə dövründə fəxrlə qeyd edilir ki, Qarabağ torpaqlarını, Şuşanı azad edən gənclər ulu önder Heydər Əliyev məktəbinin, Prezident İlham Əliyev idarəciliyinin yetirmələridir. Ümummilli Lider Azərbaycan gəncliyini daim sağlam ruhda, vətənpərvər görəmək istəyib. Dahi rehbər bu istəyini belə ifadə etdi ki, Azərbaycanın gələcəyi indiki gənclərə nəyi və neçə öyrətməyimizdən asılıdır. Məhz möhkəm teməl üzərində formalasən, Heydər Əliyev məktəbindən bəhrelənən o dövrün gəncləri bu gün yeni nəslin düzgün yetişməsində öz təcrübələrini paylaşırlar. Dövlət başçısı İlham Əliyev yaşlı nəslin təcrübəsi ilə gənclərin dinamizmi arasında vəhdətin yaradılmasını günümüzün əsas tələbi kimi qarşıya qoyub. Ölkənin ictimai-siyasi həyatında aparıcı rol oynayan Yeni Azərbaycan Partiyasının dövrün yeni reallıqlarına uyğun olaraq bu ilin mart ayının 5-də keçirilən VII qurultayında da bu məsələlər diqqət mərkəzində oldu. Yeni Azərbaycan Partiyasının Veteranlar Şurasının yaradılmasında da bu kimi məqsədlər özünün aydın ifadəsini tapıb.

- Dövlət başçısı İlham Əliyev sentyabrın 7-də Fərid Qaybovu gənclər və idman naziri təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edərək bu vəzifəni qarşıya qoydu ki, bütövlükdə gənclərimizin tərbiyə edilməsi prosesi diqqət mərkəzində olmalıdır. Azərbaycan dəyərləri, milli dəyərlərimiz bizim üçün əsas prinsipdir və gənc nəsil də bu ruhda, milli ruhda, vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə almalıdır...

- Milli-mənəvi dəyərləri qorumaq hər bir vətəndaşın borcudur. Bu dəyərlər milli kimliyimizin ifadəsidir. Dövlət başçısı İlham Əliyevin gənclərin milli ruhda tərbiyə olunmasına çağırışları və bu istiqamətdə atlığı addımlar hazırlığı dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Belə ki, qloballaşma dövründə elmi-texniki tərəqqinin sürətli inkişafı mütərəqqi dəyişikliklərə yol açır.

Gənclərin üzərinə böyük məsuliyyət düşür

Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin sədri Bəxtiyar İsləmov Lənkəran şəhərində gənclər görüşüb. SİA-nın məlumatına görə, görüşdə B. İsləmov gənclərin təhsil seviyyəsinin, bilik və bacarıqlarının daha da yüksəldilməsinin vacibliyini bildirib. Qeyd edib ki, gənclərimiz təhsil almaqla bərabər həm də ictimai fəaliyyətə məşğul olmağı da böyük maraq göstərməlidirlər. Partiyamızın Sədri, Prezident cənab İlham Əliyevin rehbərliyi ilə regionlarında gənclərimiz inkişafı və asude vaxtlarının səmərəli təşkili üçün müxtəlif təyinatlı infrastrukturlar yaradılıb. Gənclərimiz bu imkanlardan geniş şəkildə yararlanaraq öz təşəbbüslerini reallaşdırıb. B. İsləmov bu bölgədən olan gənclərin ölkəmizin ictimai həyatında xüsusi fealiyyət sahib olduğunu bildirərək, onların üzərində regionun daha da inkişaf etdirilməsi üçün böyük məsuliyyət düşdürübüñ diqqətə çatdırıb. Vurğulayıb ki, keçirilən görüşün məqsədi də məhz onların fikirlərini öyrənərək, həyata keçirilən tədbirlərin effektivliyini təmin etməkdir. Görüşdə gəncləri maraqlandıran coxsayılı suallar da cavablandırılıb.

Tədrislə bağlı yeni qaydalar nələrdir? TƏHSİL EKSPERTİ AÇIQLADI

"Bu gündən artıq məktəblər ənənəvi formada təhsili davam etdirirlər. 1 və 4-cü siniflərdə artıq bütün Respublika ərazisində tədrisə əyani formada başlanılb. Sentyabrın 29-dan sonra isə 5 və 11-ci siniflər, peşə müəssisələri və ali təhsil müəssisələri ənənəvi formada təhsilsə başlayacaqlar".

Bu sözleri SİA-ya açıqlamasında Təhsil Nazirliyi yanında ictimai Şuranın məsul katibi və fəlsəfə doktoru İlqar Orucov deyib. Onun sözlərinə görə, bu gün 1 və 4-cü siniflərə gedən şagirdlərin sayı 643 min 333 və ilk dəfə 1-ci sinifə məktəbə qədəm qoynan birincilərin sayı isə 158 min 608 nəfərdir: "Əlbəttə ki, qaydalar mütələq şəkildə Nazirlər Kabinetinin müəyyən etdiyi qaydada tənzimlənəcək. Artıq bu gün Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarı Baş Nazir Əli Əsədovun imzası ilə təsdiq olundu və o qaydalarla bütövlükdə tədrisin başlanması ilə əlaqədar olaraq bütün normalar öz əksini tapıb. Bununla bağlı artıq Təhsil Nazirliyi tərəfindən bütün təhsil müəssisələrinə müvafiq tapşırıqlar verilib, məktəblərdə təhsil alanların və təhsil verənlərin davranışları, əra məsafəsi ilə bağlı eyni zamanda, dərs otaqlarının, bütövlükdə məktəbin sanitər normalara uyğun olaraq dezinfeksiya edilməsi, təhsil alanların və təhsil verənlərin temperaturunun ölçülməsi, koronavirus olacaq xəstələr üçün ehtiyat otaqlarının olması və s. qərarda öz əksini tapıb".

İlqar Orucov sözlərinə belə davam etməklə ənənəvi təhsilsə uğurla davam etdirəcəyik. Nə qədər riskli olsa da bu addımı atmaqdə çox ciddi zəruret var idi. Çünkü, ənənəvi təhsilin davam etdirilməsi keyfiyyətli təhsil vermək və almaqla bağlı ciddi problemlər yaratmışdı. Bütün bunlarla bağlı çox müsbət qərarlar verilib və əminəm ki, təhsil müəssisələri də bu qərarlara ciddi eməl edəcəklər".

Ayşən Veli

Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan: dostluq və qardaşlığa söykənən əməkdaşlıq

Azər Süleymanov: "Üç qardaş - 2021" beynəlxalq təlimləri mövcud dostluğun daha bir ifadəsidir"

"Müasir dünyada üçtərəflə Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan arası əməkdaşlıq platforması ölkələr arasında münasibətlərin daha da dərinləşməsinə və inkişafına töhfədir."

Her üç ölkə rəhbərliyi tərəfindən həyata keçirilən düzgün, məqsədönlü siyasetin mənətiqi nəticəsi olaraq mövcud münasibətlər keyfiyyətcə yeni müstəvviyə keçib. Qarşılıqlı etimad, yüksək seviyəli əməkdaşlıq əsasında qurulan Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan elaqələri müasir dövrümüzdə daha da möhkəmlənir. Hər üç dövlət qardaş və müttəfiq ölkələrdən və dövlətlərarası münasibətlərdə xüsusi rol oynayan dostluq, qardaşlıq münasibətləri strateji tərəfdəşliq elaqələrinin gücləndirilməsinə müsbət təsirini göstərir. Bakıda Azərbaycan, Türkiye və Pakistanın xüsusi təyinatlı qüvvələrinin nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən "Üç qardaş - 2021" beynəlxalq təlimi ölkələrin hər bir sahədə əməkdaşlığının davamlı olduğunu və dostluğa və qardaşlığa söykəndiyini göstəmiş oldu".

Bu sözləri "SİA" ya açıqlamasında Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon təşkilatının sədri Azər Süleymanov bildirib. Onun sözlərinə görə, dövlətlərarası münasibətlər 44 günlük Vətən mühəribəsi dövründə özünü bir daha bürüze vermış oldu: "Türkiyə və Pakistan Azərbaycanın yanında olaraq, Azərbaycanın haqq işinə öz dəstəklərini ifadə etdilər. Dövlətlər ölkəmizə həm siyasi, həm də mənəvi dəstəkləri yaxın dost və qardaş ölkələr kimi tarixə düşdü və Azərbaycan dostu ilə düşmenini bir daha siyasi proseslərde görmüş oldu. "Biz Azərbaycanın yanındayıq. Hadisələrə müdaxilə edənlər öndə bizi görəcəklər!", - söyləyen Türkiye Cumhuriyyətinin Prezidenti Rəcəb Tayyib Erdoğan əsl qardaşlıq nümunəsi göstərdi. Azərbaycanın suverenliyini ilk tanıyan ölkələrdən biri kimi Pakistan Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünə, terrorçuluğuna, mülki insanlara qarşı hücumlarına laqeyd olmadı. Vətən mühəribəsində Pakistan Senati və Milli Assambleyası tərəfindən qətnamələr qəbul edildi. Təbii ki, bu münasibət dövlətlərimiz arasında əlaqələrin inkişafından və səmimi qardaşlıq münasibətlərindən qaynaqlanır".

Rayon təşkilatının sədri bildirdi ki, Azə-

baycana dəstək vermək və həmərəlik nümayiş etdirməkələr Pakistan Ermənistənla diplomatik əlaqələr qurmayıb, onu bir dövlət kimi tanımayıb: "44 günlük Vətən mühəribəsində qardaş Türkiye ile birlikdə Pakistanın Azərbaycanın yanında olması Azərbaycanın qardaşlığıının sarsılmazlığının göstəricisidir. Bu gün işğaldan azad olunan ərazilərdə bütün şəhər və ölkə boyu

Azərbaycanla yanaşı, Türkiye və Pakistan bayraqlarının dalğalanması möhkəm birliliyə üzündə ehtiva edir. Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Erdoğanın Azərbaycanın Zəfer qazandığından sonra da daim yanında olması və Möhtəşəm Zəfer paradasında iştirakı hər şeyi demiş oldu. Bu, dünyaya bir mesaj idi. Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Erdoğan BMT Baş Assambleyasının 76-ci sessiyasında çıxışı zamanı da Azərbaycanın özərazi bütövlüyünü bərpə etməsinə toxunub. O, bildirib ki, Azərbaycan qanunu müdafiə hüququndan istifade edərək və BMT Təhlükəsizlik Şurasının icra edilməmiş qətnamələrinin həyata keçirərək, öz torpaqlarının işğalına son qoyub. Bu, Azərbaycanın haqqında verilən dəstəkdir.

Azərbaycanın Qarabağ uğrunda ağır mühəribə şəraitində yaşadıq dövrlərde beynəlxalq münasibətlərde Pakistan resmilişinin dünya dövlətlərini BMT, İKT kimi nüfuzlu təşkilatlarda Ermənistəni təcavüzkar ölkə kimi tanınmasına çağırmasını da xüsusi olaraq qeyd etmək yerine düşər. 2020-ci ilin sentyabrın 27-də Azərbaycana qarşı işğalçı Ermənistənin həyata keçirdiyi herbi təxribatə Pakistanın qardaş Türkiye ilə birlikdə Azərbaycanın yanında olduğunu bəyan etməsi bu ölkələrin qardaşlığını bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Bu mühəribə günləri bir daha göstərdi ki, dövlətlərarası münasibətlər həqiqətən də dostluğa, qardaşlığa söykənir. Ağrı-acını bizimlə birgə yaşadılar və zəfərimizi də öz Zəferləri tək qəbul etdilər".

Bakı Bəyannaməsinin əhəmiyyətinə nəzər salan rayon təşkilat sədri bu Bəyannamənin dövlətlərarası qarşılıqlı hörmət və etimad əsasında mövcud əlaqələrin inkişafından və səmimi qardaşlıq münasibətlərinə qaynaqlanır".

Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan münasibətlərinin inkişafına, regional və beynəlxalq təhlükəsizliyə, əməkdaşlıq böyük töhfədir. Bu birlik dəha böyük və geniş layihələrin reallaşmasına əsas olaçaq, dövlətlərarası sahələrdə müxtəlif sahələri əhatə edən işbirliyinin uğurla davam etdirilməsindən müstəsnadır. Bəyannamədə bu gün dünyaya üçüncü önemli olan məsələlər diqqətdən kənardə qalmayıb. Xaricdən dəstək-

lənən terror hücumlarının tehdidi, kibər hücumlar, hibrit mühəribələri, hədəfləri dezinformasiya kampaniyaları və bir çox ölkədə müsəlman cəmiyyətlərinin sülh içində bir yerə yaşamasına təsir göstərən məqamlar diqqətdən kənardə qalmayıb. Hər üç dövlət regional və beynəlxalq parlamentar platformlarda islamofobiya və müsəlman azlıqlara yönələn təzyiqlərə qarşı mübarizə məsələsində birge fealiyyət göstərəcəklər. Bəyannamədə hər üç dövlətin qarşılıqlı maraq kəsb edən regional və qlobal mövzularda yaxından fealiyyət göstərməyə hazır olduğunu öz əksini təpib. Bu sənəd ölkələr arasında strateji əlaqələrin möhkəmlənməsinə öz töhfəsini verəcək".

Təbii ki, bu və ya digər əlaqələr dövlətlərin əməkdaşlığında daha yeni üfüqlər açır. "Üç qardaş - 2021" beynəlxalq təlimlərinin keçirilməsi mövcud dostluğun daha bir ifadəsidir, - deyən A.Süleymanov bildirib ki, həyata keçirilən birge layihələri, əməkdaşlığı müasir dövlətlər görür və bir mesaj olaraq dünyaya çatdırılır: "Hər üç ölkənin hərbi qulluqçuları arasında aparılan geniş təcrübə və fikir mübadiləsi, onların peşəkar hazırlıq səviyyəsinin daha da artırılmasına böyük töhfədir. Bu təlim bütün sahələrdə olduğu kimi dövlətlərin orduları arasında mövcud olan əlaqələrin daha da gücləndirilməsində müstəsnə rol oynayacaq. Təlim dost və tərəfdəş ölkələrin xüsusi təyinatlı bölmələrinin qarşılıqlı fealiyyətinin təkmilləşdirilməsi, sülh və mühəribə dövründə əməliyyatlara hazırlanması, bilik və təcrübə mübadiləsinin aparılması məqsədi daşıyır. Bu, Azərbaycan, Pakistan və Türkiye arasında mövcud olan dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin, eləcə də qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın daha bir təzahürüdür".

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Seyran Ohanyandan ETİRAF: "Bu vəziyyətdə suverenlikdən danışmaq mümkün deyil"

Mövcud hakimiyyətin dövründə ölkənin sərhədləri, ərazi dəyəri təhlükə altında olduğu halda, suverenlikdən danışmaq mümkün deyil. SİA xəber verir ki, bu sözləri "Ermənistən" fraksiyasının rehbəri, keçmiş müdafiə naziri Seyran Ohanyan deyib. O, bu gün jurnalistlərə açıqlamasında belə bir reallıqda suverenlikdən danışmanın belə mümkünəzələ olduğunu deyib. Seyran Ohanyan qeyd edib ki, ölkənin suverenliyini bərpa etmək üçün ruhanlaşdırmaq və mübarizə aparmaq tələb olunur.

"Bir erməni üçün nə vaxt asan olub, erməni asan veziyətdə yaşayıbmı? Həmisə mübarizə aparıb, həmisə çətinliklər olub. Güç toplamaq və vəziyyətdən çıxmək üçün çalışmalıyıq", deyib Ohanyan. Seyran Ohanyan onu da deyib ki, 21 sentyabrda Respublika Meydanında keçirilən tədbirlərə qatılmaq üçün "Ermənistən" fraksiyasına səlahiyyətlilərənə dəvet gelib, lakin fraksiya iştirakdan imtina edib.

Inam Hacıyev

Ceyms Sharp: "Bu gün Bakı şəhərinin küçələri öz təmizliyi ilə seçilir"

Artıq üç ildir ki, Bakı Şəhəri İcra Hakimiyyəti Böyük Britaniyanın "Mott MacDonald" şirkəti ilə birgə paytaxtimizda bərk meşət tullantılarının yiğiləsi, daşınması və çeşidlənməsinin idarə olunmasının müasir səviyyədə teşkilili ilə bağlı layihəni uğurla həyata keçirir. SİA xəber verir ki, əvvələc pilot layihə kimi Nərimanov rayonunda başlanan layihə daha sonra mərhələli şəkildə daha 3 paytaxt rayonunda - Nizami, Nəsimi və Yasamal rayonlarını da əhatə edib.

Sakinlərlə aparılan təbligat və maarifləndirmə işləri neticəsində layihənin tətbiq edildiyi 4 rayonda müsbət nəticələr əldə edilib. Əldə edilən nailiyyətlər paytaxtin digər rayonlarının da mərhələli şəkildə bu layihəyə qoşulmasına imkanlar yaradır.

Qeyd edək ki, ilk günlərdən layihənin icrası Bakı Şəhəri İcra Hakimiyyəti tərəfindən nəzarətdə saxlanılır. Bundan əlavə, "Mott MacDonald" şirkətinin rəhbərliyi və nümayəndəleri xüsuslu yaradılmış BŞİH-nin bərk meşət tullantılarının idarə edilməsi üzrə Monitoring Mərkəzində tullantıların kompozisiya tərkibinin və çeşidləmə səviyyəsinin yoxlanılmasına nəzarət edirlər.

Böyük Britaniyanın Azərbaycandakı səfiri Ceyms Sharp Bakı Mənzil Kommunal Təsərrüfatı Departamentinin Monitoring Mərkəzinə gələrək birge layihənin həyata keçirilməsi ilə bağlı görülen işlərlə yaxından tanış olub. Səfirə layihənin tətbiqi və qazanılan uğurlar barədə ətraflı məlumat verilib.

Kişiliyin EDAMI...

MƏTLƏB

Metlebsalahov@mail.ru

Beşikdən məzara qədər hər bir azərbaycanlının qanında, canında daşıdığı kişilik meyarının, özündən zəifə əl qaldırmamaq və onu qorumaq, ən qatı düşmənin belə namusuna sahib çıxılan, məşhur fransız səyyahi Aleksand Düumanın bizi azərbaycanlılar haqqında söylədiyi "ağızdan çıxan hər kəlmənin min möhürdən etibarlı olduğu", ailə dəyərlərinin uca tutulduğu zamanlar. Xatırladınız mı?,- retroya çevrilən zamanlar...

Kişi qeyrətinin, qadın ar-namusunun HEÇ VAXT milyonlara dəyişdirilmədiyi, ən bahalı dəyər kimi göz bəbəyi kimi qorunduğu zamanlar... Bu yazdıqlarım hansısa əfsanə, rəvayət deyil, bir xalqın ən yaxın keçmişidir. Ləp aydın ifadə edim: yuxarıda sadaladıqlarım bilirsiniz nədir?,- bu gün EDAM edilən milli dəyərlər sistemizdir, geylərin, translərin, nə bilim qadınlıq həyasını 13-14 yaşında ayaqlar altına atıb, bu gün efirlərdə müasir fahisəliyi reklam edenlərin həşərat kimi canına daraşib məhv etdikləri MILLİ KİMLİYİMİZDİR!

Mən açıq, düzü düz, əyrini əyri yazmağın həmişə keşiyində durmuşam. Ona görə ki, yüz illər sonra bu gün yazacağım yalançı təriflər yox, gerçek HƏQİQƏT xatırlanacaq. Biz mütləq həqiqəti yazmalyıq ki, gələcək nəsillərə baş verənləri, olub-keçəni, xüsusi milli qüsurlarımız barədə düzgün oları çatdırıq. Yalan və saxta yazdıqların daima sənə lənət oxutduracaq, bu mübahisəsiz gerçəklidir. Niye milli qüsurlarımızı xüsusi qeyd edirəm?,-çünki milli qüsurlarımızı qəbirə yuvarlanan qoca kimi örtbasdır etmək, eslinde, gələcək nəsillərə üzəri basdırılmış üfünətli zibillik "hədiyyə" etməli olacaq. Bu isə əsl bağışlanılmaz cinayətdir, əvvəl olunmayacaq cinayət...

Rəhmətlik Məhəmməd Füzuli, Nizami Gəncəvi, Mirzə Ələkber Sabir, Cəlil Məmmədquluzadə, Süleyman Sani Axundov və digər nəhəng ədiblər hey milli qüsurlarımızdan yazısız düzəlmeyimiz üçün bar-bar bağırıldır. Ahəman edib bu qüsurlara son verməyə sağırdılar, amma ci fayda, olmadı ki, olmadı!

Yox, olmadı, biz yənə yüz illər önceki milli qüsurlarımızı özümüzlə bu günlərə, - düz iżirmi birinci əsre qədər gətirib çıxaran kəsərlər. Yənə özündən zəifi ezmək, kasib-kusubun boğazın kəsmək, başqasının haqqını qamarayıb əlindən almaq, qanuna nifrat edib, rüşvətə min bir işi "aşırımaq" ənənəsi, kütbeyinlərin kresilərə dərasması, bəəəə-lərin, mooo-ların dəyərlərə insanları günlərlə qapı arxasında gözlətməsi, özündən asılı salmağı elə bu günümüzdə də bizim "yanımızdadır".

Biz faytından "Bentley"ə, "Rols-Rolce"ə atladiq, internet, sosial şəbəkə əsrinə geldik, amma bu qüsurlar da internet əsrində belə, şüurlarımızda özünə möhkəm yer edib. Ata bilmirik başımızdan bu qüsurlu düşüncəni, sanki gənə kimi daraşib qanımıza, gələcəyimizi də, dəyərlərimizi də alır elimizdən. Gəlek əsas MƏTLƏBƏ.

Mətləb də odur ki, rezil vəziyyətdə olan efirlərimizdən bir de KiŞİLİK DƏYƏRLƏRİMİZ barədə rüsvayçı şouları baş alıb gedir. Efirlərdə təşkil edilən rəzalət dulu "şouları" ele bil həddə çatıb ki, kişilik dəyərlərinin bilərkəndən gözdən salınması adı hala çərviil. Təsəvvür edin ki, avadı evdən qaçan "kişisi" efirə çıxbı həftələrdir küçələrdə sürünən "qaçaq arvadının" ayaqlarına sarılır, onu yenidən qəbul etdiyi elan edir, biri qatarda arvadının başqası ilə "yatlığı" barədə anons verir, üstəgəl də bunun müasir sevgi və "aile" anonsu olduğunu təbliğ edir.

Hələ mən gey, mavi xəstələrin, küçə fahişəsi olan əxlaqsız "şoumen gözələlərin" efirlərdə kişiliyi gözdən salan alçaq hərəkətlərini demirəm. Açıqdən açığa bu xalqın min illərdir günümüze gelib çatan KiŞİLİK RUHU qəsdiyi şəkilde ayaqları altına atılır, əvəzində yeniyetmə gənclər gey və mavi xəstələrin alçaqlıqları nümunə kimi göstərilir. Əzizlərim biz elə bir faciə ilə üz-üzəyik ki, bunun miqyası və tərifi yoxdur. Qarabağı 30 il sonra döyüşlə qaytara bildikə, mənəvi dəyərlərimizi geri qaytarmağımız mümkünsüzdür!

Min illərdir ki, ata-babalarımızdan bize gələn mənəvi dəyərlərimiz bu gün geylərin, ləçərlərin dar ağacından asılıb. KiŞİLİYİMİZƏ və DƏYƏRLƏRİMİZƏ sahib çıxaq, sabah çox, ləp çox gec olacaq...

Azərbaycan brendi "ASAN xidmət"ə maraq artır

Bu gün dünya ölkələri sosial xidmətlər sahəsində Azərbaycanın yeni brendi olan "ASAN xidmət"in təcrübəsinə öyrənir. "ASAN xidmət"in uğurlu layihə olması qısa bir zamanda onun beynəlxalq mükafatlara layiq görülməsi, yüksək qiymətləndirilməsi ilə nəticələndi. "ASAN xidmət"in fəaliyyəti Avropa İttifaqında, Avropa Parlamentində, Böyük Britaniya parlamentində, Fransa, Almaniya və digər ölkələrdə yüksək qiymətləndirilib.

Özünəməxsus hüquqi strukturu olan bu model bir çox beynəlxalq qurumlar və ekspertlər tərəfindən təqdirəlayiq hesab olunub və Əfəqanıstanda dövlət xidmətlərinin göstərilməsi sahəsində eyniadlı qurum təsis edilib. Bundan başqa, İtaliya, Koreya Respublikası, Fransa, İndoneziya, Monteneqro və ISESCO təşkilatı ilə əməkdaşlığı dair Anlaşma memorandumları imzalanıb. Bu sırada bir neçə beynəlxalq dərəcəli sertifikatla rə layiq görülməsi de qeyd olunmalıdır. Britaniya Əməyin Mühafizəsi Şurası tərəfindən beynəlxalq müsabiqənin qalibi olub. Cənab İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, beynəlxalq təşkilatlar "ASAN xidmət"in fəaliyyəti niyətindən yüksək qiymətləndirilir: "BMT "ASAN"ı fərqləndirib, mükafat verib. Bu da əlbəttə ki, görələn işlərin nəticəsidir". "Uğur 2013" "səmərəli xidmət nümunəsinə və dövlət-vətəndaş münasibətlərinə verdiyi töhfələrə görə" nominasiyasının qalibi olub. Dövlət Agentliyi ilə ISESCO arasında imzalanıb. Birgə Əməkdaşlıq Proqramına əsasən, qabaqcıl idarəetmə üzrə "ISESCO-nun ASAN mükafatı" təsis olunub. Əlbəttə ki, "ASAN xidmət"ə olan maraq gündən-günə artmaqdadır. Vətəndaşların əlavə xərclərinin və vaxt itkisinin azalması, vətəndaşlara münasibətdə etik qaydalara, nəzakətli davranışa emel edilməsinə nail olunması, şəffaflığın artırılması, korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsi məqsədi ilə yaradılan "ASAN xidmət" vətəndaş maraqlarına xidmət edir. Vətəndaşlara göstərilən xidmətlərənən memnunluq dərəcəsi 98-100% arasında dəyişir.

ICESCO-YA UZV OLKƏLƏR AZƏRBAYCANIN TƏCRÜBƏSINDƏN İSTİFADƏ ETMƏLİDİRLƏR

İslam Dünyası Elm, Təhsil və Mədəniyyət Təşkilatının Baş direktoru xidmetin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirərək qeyd edib ki, 4-cü sənaye inqilabı dövründə "ağilli xidmətlərin" tətbiqi böyük əhəmiyyətə malikdir və təşkilata üzv ölkələr Azərbaycanın təcrübəsindən istifadə etməlidirlər. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxişarının birində bildir ki, "ASAN xidmət"in əsas xüsusiyyətlərindən biri də odur ki, insanları ictimai xidmətlər sahəsində rüşvətxorluqdan, korrupsiyadan qoruya bildi: "İctimai xidmətlər demək olar ki, ən korrupsiyalışmış sahələrdən biri idi. İnsanlar onlara qanun çerçivəsində təqdim ediləcək bir arayış üçün həftələrlə, bəzən aylarla qapı-qapı gəzirdilər, məmurlardan xahiş edildilər, bir çox hallarda onlara lazım olan sənədləri rüşvət məqabilində alırdılar. Amma artıq neçə ildir ki, bu praktika Azərbaycanda tamamilə aradan qaldırılıb. Bu, bir də onu göstərir ki, harada güclü iradə var, düşünülmüş siyaset var ve icraedici mexanizmlər təkmilleşib, orada həmişə nəticə də olacaq".

Bu günün reallıqları deməyə əsas verir ki, "ASAN xidmət"in coğrafi əhatəsi genişlənir və xidmətlərinin sayı artır. Bu, əlbəttə ki, ölkəmizin dövlət sosial xidmətlərinin innovativ yanaşmalar əsasında, tam şəffaf mexanizmlər üzərində qurulub. Sosial xidmətlər sahəsində keyfiyyətcə yeni bir mərhələ açan Azərbaycan brendi şəffaflığı, operativliyi ilə vətəndaş məmənliyi yaradıb.

Zümrüd BAYRAMOVA

Vüqar Rəhimzadə: "Prezidentin Qarabağla bağlı müəyyənləşdiriyi yol xəritəsi uğurla icra edilir"

Dövlət başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandanı və İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı ilə Vətən müharibəsində qəhrəmancasına döyüşərək Azərbaycan bayrağını işğaldan azad edilən torpaqlarımızda dalgalandırın, ölkəmizin ərazi bütövlüyü yolunda canlarından keçən əsgər və zabitlərimizə, bütün şəhidlərimizə dərin ehtiram əlaməti olaraq hər il ikinci Qarabağ savaşının başlığındı 27-ci ölkəmizdə Anım Günü kimi qeyd ediləcək. Bu günün şəhidlərin əziz xatirəsinin Anım Günü kimi qeyd edilməsi təsadüfi deyil. Çünkü 44 günlük Vətən müharibəsi Azərbaycanın qətiyyətli mövqeyinin, xalqımızın məhrurluğunun, yenilməzlilikinin, torpağa bağlılığını, Vətən sevgisinin təqdimatı oldu. Vətən müharibəsinin davam etdiyi günlərdə xalqa bütün müraciətlərində, xarici mətbuata müsahibələrində Azərbaycanın danışqlar masası ətrafında hansı şərtlər daxilində oturacağını bəyan edən dövlət başçısı Ermənistənın baş naziri Nikol Paşinyanın diz çökəcəyini, gec-tez yaşıvarışlar edib danışqlara gələcəyini diqqətə çatdırırı.

Ötən il noyabrın 10-da Azərbaycan, Rusiya prezidentlərinin və Ermənistən baş nazirinin imzaladıqları birge Bəyanat ölkəmizin möhtəşəm hərbi-siyasi Qələbəsini, Ermənistən biabıcı möglubiyyətini təsdiqləmiş oldular. 44 günün hər anının tələbi, əsas çağrıları bu idi

ki, bütün torpaqlarımız işğalçılardan təmizlənməli, ərazi bütövlüyüümüz tam bərpa edilməlidir. Başqa cür ola da bilməzdi. Çünkü təcavüzün davam etdiyi 30 ilə yaxın müddətde işğal altında olan torpaqlarımızda qurulan keçilməz istehkamlar, Ermənistən qeyri-qanun yollarla silahlandırılması Azərbaycana qarşı qurulan bir çox cirkin planlara aydınlıq getirmişdi. Şübhəsiz, sülh danışqları adı altında mühərbiyə hazırlıq görən, həməyedərləri tərəfindən durmadan silahlandırılan Ermənistən hər halda belə hıylər addımlarının özü üçün ağır sonluqla başa çatacağını anlamamış deyildi. Ona görə ki, Azərbaycan daim ən yüksək tribunalardan sülh danışqları səmərə verməyəcəyi təqdirdə mühərbiye variantına el atmağa məcbur olacağının bəyan edəndə Ermənistən və onun havadarları bunu Azərbaycanın sülh danışqlarından imtinasi kimi təqdim edirdilər. 44 günlük ikinci Qarabağ müharibəsi onların bu mifini de darmadağın etdi. Tarihi torpaqlarımızda işğalçı Ermənistən ordusunu məhv edərək, erməni cəlladlarını cəzalandıraraq, şəhidlərimizin qisasını alaraq 30 ilə yaxın yolumuzu gözləyən doğma Qarabağımıza qalib kimi qayıdıq. Bu gün tarixi ərazilərimizdəyik və doğma torpaqlarımızda əbədi olacaq". Bu fikirləri SİA-ya YAP Xətai rayon təşkilatının sədri, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə deyib.

V. Rəhimzadə qeyd edib ki, hər zaman xalqına güvenən, onun dəstəyinə arxalanan Prezidentə xalqın sonsuz məhəbbəti şəksizdir: "Vətən müharibəsinin davam etdiyi 44 gündə xalqın orduya in-

mi və dəstəyi, həmçinin ölkədə yaşanan milli birlik və siyasi həmərəlik Qələbəmizin ideoloji əsasına çevrildi. Ölək Prezidenti xalqın demir yumruq kimi birliyinin təminatçısı oldu. Siyasetdə, döyük meydanda, diplomatiyada və hərbi strategiyada üstünlük qazanmış Prezident, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Zəfərimizin müəllifi kimi adını tarixe qəbul etdi. Ölək Prezidentinin möhtəşəm Qələbəmizle başa çatan postmühərbi dövrünün ilk günlərində başlayaraq işğaldan azad edilmiş ərazilərimizə her bir səfəri qalib xalqın qəhrəman Ali Baş Komandanının bu müqəddəs torpaqlarımızı ziyarət etməsi kimi dəyərləndirilir. Bu səfərlər çərçivəsində Prezident İlham Əliyev diqqəti 30 illik işğal dövrünün reallıqlarına, bir çox aparıcı dünya dövlətlərinin və nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların iki standartlaşdırılmış siyasetinə, Ermənistən tanın ona edilən havadarlıqlıdan da-ha da ruhlanaraq yeni ərazilərlə bağlı mühərbi planları hazırlanmasına yönəldərək bu addımların sonda işğalçı dövlətin diz çökəməsi ilə neticələnmesini böyük qürur hissi ilə qeyd edir. Bildirir ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrində beynəlxalq səviyyədə tanınan ərazilərimizdən Ermənistən işğalçı qoşunlarının dərhal, tam və qeyd-şərtsiz çıxarılması tələbi qurumun çox mühüm siyasi bir jesti idi. Lakin əfsuslar olsun ki, 30 ilde bu qətnamələr icra olunmadı. Dövlət başçısı BMT tribunasından daim Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icra mexanizminin olmaması məsələsini qaldıraqla bəyan etmişdir ki, bezi hallarda qətnamələr qısa müddət ərzində icra

olunur, lakin Azərbaycana gəldikdə isə onların icrası nədənsə "yaddan çıxır". Azərbaycan cəmiyyətini daimi ciddi narahat edən əsas məsələ bu qətnamələri qəbul edən, Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvü olan beş ölkədən üçünün- ABŞ, Fransa və Rusyanın artıq tarixə qovuşan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli missiyasını öz üzərinə götürən ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrleri kimi öz vəzifələrinə bigənə yanaşmaları, əksər hallarda təcavüzkarın yanında olmaları idi. Onların həmsədr ölkə missiyalarını ona görə keçmiş zamanda qeyd edirik ki, münaqişə artıq başa çatmışdır və bu günün reallığında 28 ilde mandatına uyğun addım atmayan qurumun fəaliyyətinə ehtiyac yoxdur. Çünkü Minsk qrupu ötən 28 ilde çox imkanları əldən verib. Prezident İlham Əliyevin bəyan etdiyi kimi, əgər Ermənistən qarşı vaxtında sanksiyalar tətbiq edilsəydi, Minsk qrupunun həmsədrleri, dünyanın üç aparıcı ölkəsi potensialının 5 faizi Ermənistən öz işğalçı qüvvələrinin geri çəkməyə inandırımağa və ya məcbur etməyə istifadə etseydi, mühərbi baş verməzdidi. Odur ki, mühərbiənin baş verməsinə görə məsuliyyət təkce Ermənistən deyil, həmçinin onu beynəlxalq hüquqa riayət etməyə məcbur edə bilməyən və ya bunu etmək istəməyənlərin üzərinə düşür".

YAP Xətai rayon təşkilatının sədri bu fikri böyük qürur hissi ilə qeyd edib ki, bu gün artıq Azərbaycan diktə edən tərəfdir və Ermənistən məğlub ölkə kimi Azərbaycan Prezidentinin fikirləri ilə hesablaşmaga məhkumdur: "Dövlət başçısı işğalçı Ermənistən ona

təklif olunan sülh təklifinə laqeyd münasibətinə qarşı bu bəyanatı səsləndirir ki, əger sülh müqaviləsi imzalanmasa, peşman olan tərəf Ermənistən olacaq. Çünkü Azərbaycan bu təklifi masa üzərində əbədi saxlamalı deyil".

"Prezident İlham Əliyev sülh müqaviləsinin imzalanmasının zəruri şərt olduğunu vurgulamaqla bir daha öz siyasi iradəsini və Azərbaycanın dəyişməz mövqeyini ortaya qoydu" söyləyən V. Rəhimzadə bildirib ki, ikinci Qarabağ müharibəsinin qalibi olan rəşadətli Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Müzəffər Ali Baş Komandanı bütün çıxışlarında Ermənistana və həvadalarına mesajlar verir. Dövlət başçısı hər dəfə onlara xatırladır ki, "dəmir yumruq" yerindədir.

V. Rəhimzadə vurgulayıb ki, bütün dünyə bu reallığın şahididir ki, Prezident İlham Əliyev Qarabağla bağlı müəyyənləşdiriyi yol xəritəsinə qurulur icra edir: "Dövlət başçısının iqtisadi rayonların yenidən bölgüsü ilə bağlı Fərmanı əsasında Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının yaradılması da 30 ildən artıq davam edən münaqişənin tarixə qovuşduğu, Cənubi Qafqaz regionunda yeni geosiyasi sehifənin açıldığı təsdiqləyir. Tezliklə Zəngəzur dehlizinin açılması isə Azərbaycanın dövlət başçısının təklif etdiyi yeni əməkdaşlıq formatının yaranması üçün real zəmin yaratmış olacaq. Eyni zamanda, işğaldən azad edilmiş ərazilərimizdə geniş miqyas alan barpa və quruculuq işləri Qarabağ və Şərqi Zəngəzura Büyük Qayıdışı yaxınlaşdırımaqla 2030-cu ilə qədərki dövrü əhatə edən Milli Prioritetlərin uğurla reallaşacağına əminliyi artırır".

"Ermənistən düşdüyü çətin vəziyyətinə görə, ilk növbədə..."

"Gürcü jurnalistlərə Azərbaycan reallıqlarını öz gözləri ilə görmək üçün işğaldən azad olunmuş torpaqlara səfərinə görə təşəkkür edirəm. Bu səfər onların obyektiv olmaq, Azərbaycan reallığını olduğu kimi görmək istəyindən irəli gəlir. İnanıram ki, öz reportajlarında, yazılarında bunu olduğu kimi vəracəklər". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında deputat Aydin Mirzəzadə deyib.

Onun sözlərinə görə, bu cür səfərlər çox vacibdir: "Məsələ burasındadır ki, dünyada bu gün yalnız erməni təbliğatı hələ də ayaq üstədir. Onlar istənilən situasiyadan beynəlxalq birliyi aldatta, özlərinin etdiklərini Azərbaycanın adına yazmağa, özlərini məziləm xalq kimi göstərməyə çalışırlar. Əslində isə Xocəli soyqırımı töredən, işğal

edilən ərazilərimizdə 67 məsciddən 64-nü dağıdan, qəbir daşlarını belə səkən toplumun nə dərəcədə mədəniyyətə, qədim tarixə malik olduğunu söyləmək bir qədər çətindir. Bu gün Ermənistən düşdüyü çətin vəziyyətine görə, ilk növbədə özünün hərəkətlərinin nəticəsi olduğunu bilməlidir. Azərbaycan səfər edən, işğaldən azad olunmuş ərazilərə ezam edilən xarici ölkələrin journalistləri, vətəndaşları, QHT nümayəndləri bu gün işğal altında olan Azərbaycan torpaqlarının veziyəti, işğaldən azad olunandan sonra hemin yerlərin bərpası üçün Azərbaycan dövlətinin çəkdiyi zəhmeti müqayisə edə biləklər. Azərbaycan öz torpağının sahibidir. Böyük çətinliklər, böyük qurbanlar verərək öz torpaqlarını işğaldən azad etdi. Bundan sonra da hemin əraziləri dönya-nın ən gözəl güşələrindən birləşdirən tərəfənə çevirmək üçün böyük çəsədlər görəcəkdir. Bütün bunları xarici ölkələrin nümayəndələri görür və obyektiv qiymətləndirirler".

Arzu Qurbanzadə

"Texnofest-2021" festivalının əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

"Türkiyədə keçirilən "Teknofest-2021" festivalı na Azərbaycan hərbi hava qüvvələrinin dəvəti. Azərbaycan və Türkiye arasında olan dəstliliq, qardaşlığı, təsdiq edən bir dəvətdir. Azərbaycanın hərbi hava qüvvələrinin pilotları Türkiliyədə keçirilən həm hərbi hava qüvvələrinə aid olan təlimlərə, həm də ki, digər təlimlərde iştirakçıları. Türkiliyən də pilotları Azərbaycanda təlimlərdə iştirak edirlər. Belə bir texniki festivalda da Azərbaycan hərbi hava qüvvələrinin nümayəndələrinin dəvəti Azərbaycan pilotlarının professionallığının göstəricisidir".

Bilərsiniz ki, orada iki təyyarə, Azərbaycan pilotları Türkiliyə pilotları ilə birgə nümunəvi uçuş aparacaqlar. İki qardaş ölkənin bir festivalda nümunəvi uçuş göstərməsinə mənə ele gelir ki, bizim dostlarımı sevinəcək və alışqılayacaqlar. Düşmənlərimizə isə bu bir mesajdır ki, artıq Azərbaycan və Türkiliyə birliliyi bu qədər inkişaf edib və birgə fəaliyyət göstərir-lər".

"Mən düşünürəm ki, bu həm də dostluğumuzun və qardaşlığımızın dərəcədə məhəkəm olmasına və əlbəttə Türkiliyə şahinləri, pilotları ilə birgə nümayiş uçuşu aparmaq üçün yüksəlişlərə malik olmalıdır. Düşünürəm ki, bizim pilotlar mehz bu tələblərə cavab verdiyi üçün həm hörmət, həm qardaşlıq, həmərəlik, həm də ki, professional bir pilotlar kimi dəvət ediliblər. Ona görə də bu bir daha Azərbaycanın pilotları bu gün peşəkarlığın, inkişafın göstəricisidir".

Ayşən Vəli

QARABAĞA APARAN YOLLAR

Qarabağlıların doğma torpaqlarımıza "Böyük qayıdış" həyəcanını yaşadıdı bu günləri Azərbaycan yetərincə çox gözlayıb. Qarabağa Zəfər yolu yetərincə mürəkkəb relyefdən keçsə da, demək olar ki, Azərbaycan ordusunun Azərbaycanın ürəyi Şuşaya qələbə yoluna bənzər bir sürətlə çəkilir. Daha doğrusu, artıq çəkilib. Prezident İlham Əliyevin regiona bu yaxılarda etdiyi səfər çərçivəsində məlumat verildi ki, 2-3 zolaqlı Əhmədbəyli - Füzuli - Şuşa yolunun 101 kilometrinin artıq 92 kilometrində artıq asfaltbeton örtük çəkilib.

Daha bir rekord - Füzuli Beynəlxalq Hava Limanıdır. Dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, "bəlkə də, dünyada heç bir hava limanı belə sürətlə tikilmeyib". Toğanalı - Kəlbəcər avtomobil yolunda Murovdağdan keçən 11,6 km uzunluqlu tunelin, Kəlbəcər - Laçın avtomobil yolundakı 3,4 kilometr uzunluqlu tunelin də tikintisi başlayıb - onların təməlləri Azərbaycan Prezidenti tərəfindən avqust ayının sonunda qoyulub. Bütün bunlar Azərbaycanın erməni işgalindən azad edilmiş ərazilərdə gerçekleştirilən genişmiş yaşlı nəqliyyat infrastrukturunun yalnız bir hissəsidir.

Avtomagistrallar ve tunellər

Beynəlxalq nəqliyyat marşrutları - çıxış imkanları ökənin və onun regionlarının iqtisadi dırçelişinin əsas katalizatoru kimi çıxış edir. Çünkü, nəqliyyat ümumi iqtisadiyyatın damar sistemi funksiyasını daşımaqdadır. Buna görə də, işgaldən azad edilmiş ərazilərin Azərbaycanın ümumi iqtisadi sistemine sürətli integrasiyasını təmin etmək, eyni zamanda bu ərazilərin qısa müddət ərzində bərpası və mərhələli şəkildə doğma yurdlarına qaydan sakınlər üçün alverişli həyat şəraitinin təmin edilməsi məqsədi ilə ilk önce nəqliyyat arxitekturasının qurulmasına start verildi.

Bu proses artıq sinergetik şəkildə bir-biri ilə bağlanmış aşağıdakı 3 kateqoriya formasında icra edilir: 3 hava limanının tikintisi; mövcud dəmir yolu xətlərinin bərpası; uzunluğu 700 kilometrdən çox olan avtomobil yollarının bərpası və yenilərinin tikintisi.

Son bəndlə bağlı qeyd edək ki, bu yolların 600 kilometrdən çoxu mövcud yolların bərpasını, 130 km-dən çoxu isə yeni yol infrastrukturunun qurulmasını nəzərdə tutur. Ümumilikdə, hər min 1000 kvadrat kilometr əraziyə 70 kilometr yol infrastrukturunu qururlar, bu da orta dünya miqyasından 2 dəfə çoxdur.

Yol infrastrukturunun qurulması ərazilərdə məskunlaşma prosesini sürətləndirmək yanaşı, həm də bu əraziləre investisiya cəlbini asanlaşdıracaq. İşgaldən azad edilən ərazilərin böyük aqrar və sənaye potensialının olması məlumdur. Məlumdur ki, bu ərazilər kənd təsərrüfatı və sənaye üzrə böyük potensiala malikdirlər. Yol infrastrukturunun müasirleşməsi burada istehsal edilən məhsulların maya dəyerini aşağı salmaqla, onların rəqabət qabiliyyətini artıracaq ki, nəticədə, işgaldən azad edilmiş ərazilərdə istehsal edilən

məhsullar həm yerli, həm də xarici bazarlarda daha tez mövqə tuta biləcəklər.

Sürətli iqtisadi inkişaf eyni zamanda əmək resurslarının yerdəyişmə proseslerini de sürətləndirəcək. Beləliklə, mərkəzdən işgaldən azad edilmiş ərazilərə təbii köç prosesi baş verəcək ki, bunun da nəticəsinde həmin bölgenin əmək bazarı inkişaf edəcək və əməyin dəyəri yüksələcək. Neticədə, işgaldən azad edilmiş ərazilərdə xidmət sektorunu da inkişaf edəcək. İqtisadçı Pol Kruqmanın NEG - (New Economic Geography - yeni iqtisadi coğrafiya) nəzəriyyəsinə əsasən, A və B məntəqələri arasında ticaret logistik potensialın imkan verdiyi həcmədə olur. Başqa sözə, ticarətdə məntəqələr arası məsafə onu qət etməye sərf edilən vaxtin həcmindən görə qiymətləndirilir.

İşgaldən azad edilmiş ərazilərdə yol arxitekturasının qurulduğunda diqqət yetirilən əsas məqamlardan biri də 365 gün 7/24 saat ərzində navigasiyanın açıq saxlanılmasıdır. Ona görə de Toğanalı - Kəlbəcər avtomobil yolu üzərində 11,6 km uzunluğunda inşa ediləcək tunnel həm nəqliyyat axınlarının sürətini artırmağa imkan verəcək, eyni zamanda bu göstərici üzrə Azərbaycanı dünyanın ilk 20 ölkəsinin sırasına çıxaraçaq.

Bir faktı da nəzərə almaq lazımdır ki, Azərbaycan öz yol infrastrukturunu gələcəkdə Ermənistanla kommunikasiyaların açılması perspektivlərini nəzərə alaraq həyata keçirir. Bu isə o deməkdir ki, bir tərəfdən işgaldən azad edilmiş ərazilərin inkişaf etdirilməsi hədəflənir, digər tərəfdən bu layihələrin ötürüclük həcmi regionda kommunikasiyaların açılması perspektivlərinə hesablanıb. Kommunikasiyalar açıldıqdan sonra Qərbi Zəngəzur bölgəsinin Ermənistanın digər bölgələri ilə müqayisədə daha sürətlə inkişaf etmək şansı yaranacaq. Misal üçün, Meksikanın və Kanadanın ABŞ-la sərhəddə yerləşən regionları digər bölgələrlə müqayisədə daha sürətlə inkişaf edirlər. Bu isə onların daha

yüksek dəyərli bazaara daha süreli çıxış imkanları ilə bağlıdır.

Dəmir yolu infrastrukturunun bərpası

Mövcud inkişaf etmiş ölkələrin tarixinə nəzer saldıqda məlum olur ki,

sali olan məhsulların rəqabət qabiliyyətini artıracaq. Eyni zamanda dəmir yolu istifadəye verilməsi ilə Azərbaycan öz strateji tərəfdəsi olan Türkiyə ilə iki istiqamətdə nəqliyyat əlaqəsinin qurulmasına nail olacaq.

Diger tərəfdən avtomobil yollarda olduğu kimi, dəmir yolu nəqliyyatında da, Azərbaycanın Naxçıvanla birbaşa əlaqə yaratması Ermənistana müasir və süreli nəqliyyat dəhlizlərinə çıxış imkanı verəcək. Bele ki, Ermənistən eyni anda Azərbaycan, Türkiyə, Rusiya və İranla birbaşa dəmir yolu xəttinə malik olacaq ki, bu da iqtisadi canlanmaya gətirib çıxaracaq. Xüsusi də, Ermənistən cənubunda yerləşən dağ-məden kompleksləri daha aktiv şəkildə işləyə biləcəklər və birbaşa Rusiya, Türkiyə bazarlarına çıxış elde edəcəklər.

Dəmir yolu istifadəye verilməsi Türkiyənin idqr və Qars bölgəsinə investisiyaların cəlb edilməsinə müsbət təsir göstərəcək. Adətən, ixracönümlü şirkətlər daha çox nəqliyyat dəhlizlərinə asan çıxış olan ərazilərə investisiya yatırırlar. İxracönümlü məhsullar isə əsasən daha yüksək dəyərli olur. Ona görə də Türkiyə bu gün üçün əsas sənaye bölgələri sahil ərazilərində cəmləşib. Bu baxımdan dəmir yolu xəttinin işə düşməsi istehsalın Türkiyənin dərinliklərinə gəlməsinə müsbət təsir edəcək.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanın təşəbbüsü ilə nəqliyyat kommunikasiyalarının tam şəkildə açılması təkcə region ölkələrinin deyil, ümumilikdə, Yaxın Şərqi, Orta Asiya, Çin, Skandnaviya ölkəleri, Ukrayna, Belarus və Yaponiyanın da iqtisadi maraqlarına tam cavab verir.

Dəhlizin tam şəkildə işə düşməsi Yaponiya - Rusiya - Azərbaycan - Ermənistən - Türkiyə - Yaxın Şərqi nəqliyyat dəhlizinin yaranmasına təsir göstərəcək. Beləliklə, Azərbaycan Prezidentinin dəha bir təşəbbüs 30 milyon insanın yaşadığı böyük bir coğrafiyada xalqların birliliyinə və firavan geleceyinə təminat verir.

Hava qapıları

İşgaldən azad edilmiş ərazilərin nəqliyyat arxitekturası 3 hava limanı ilə tamamlanır. Füzulidə inşa edilən hava limanı artıq finiş nöqtəsinə çatmaqdadır.

"Hava limanının inşasına bu il başlanıldı. Dedim ki, bu il Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı istifadəye verilecək. Bəlkə də, dünyada bələ sürətlə heç bir hava limanı tikilməyib. Uçuş-enmə zolağı artıq hazırlanıb. Burada son işlər gedir. Bir daha vurğulamaq istəyirəm ki, bu il hava limanının təməlini qoymam və indi tikinti işləri ilə tanış olacaq. Bu hava limanı Qarabağın hava qapısıdır", - deyə dövlət başçısı Füzuli və Şuşaya bu günlərdə etdiyi səfəri zamanı bildirib.

Zəngilan və Laçın hava limanlarının tikinti işləri isə davam etməkdədir. İlk önce, hava limanlarının işə düşməsi nəticəsində işgaldən azad edilmiş ərazilərə xarici turistlərin gəlmesi asanlaşacaq. Xüsusi də, Azərbaycan mədəniyyətinin paytaxtı Şuşaya indinin özündə bələ gelmək istəyən 10 minlərlə insan var. Ona görə tikilən Füzuli və Laçın hava limanları imkan verəcək ki, xarici ölkələrdən turistlər daha süreli və

Aqil Məmmədov
Politoloq

sərfli şəkildə bu regionu ziyarət et-sinlər.

Eyni zamanda hava limanının inşası və yaxın gələcəkdə istifadəye verilməsi yeni iş yerlərinin yaradılmasına da xidmət edəcək. Bu, xüsusi işgaldən azad olmuş ərazilərimizdə məskunlaşan vətəndaşlarımızın məşgullüğünün təmin olunması baxımdan da vacibdir. Ümumiyyətlə, heç kəsə sir deyil ki, hava limanlarında xüsusi bilik və bacarıq tələb edilən peşəkarlar çalışır və hava limanının idarə edilməsi çətin texnoloji prosesdir. Ona görə də bu məkanlarda orta əməkhaqqı həmişə yüksək olub. Bu baxımdan, bu regionda ilk dəfə olaraq yüksək dəyərlə işlər yaradılır.

Xüsusi diqqət cəlb edən əsası bu ilin avqust ayında Prezident İlham Əliyev tərəfindən qoyulmuş Laçın Hava Limanıdır. Bu liman Azərbaycanın dəniz səviyyəsindən ən hündürde yerləşən aeroportu olmaqla yanaşı, bütövlükdə çətin relyefdə inşa edilən hava limanı baxımdan da fərqlənəcək. Bu liman regionun ən faydalı hava limanı olmağa namizəd hesab etmək olar. Qonşu Kəlbəcər rayonunun dağlıq ərazilədə yerləşdiyini və qış aylarında naviqasiyanın çətinləşməsini nəzərə alsaq, o zaman Kəlbəcər mərkəz Bakı və dönya ilə bağlantısında Laçın hava limanı müstəsna potensiala malik olacaq.

Ona görə də Laçın hava limanını sadəcə iqtisadi deyil, eyni zamanda sosial layihə kimi qiymətləndirmək olar. Bu hava limanı qonşu rayonlara geri dönüşü sürətləndirmək yanaşı, regionda yaxın zamanlarda bir sıra yay və qış turizm mərkəzlərinin yaranmasında töhfə verəcək.

Laçın və Zəngilan hava limanlarının sosial-iqtisadi mahiyyəti ilə yanaşı, hərbi strateji mahiyyəti də mövcuddur. Bu hava limanları Ermənistən - Azərbaycan dövlət sərhədinin yaxın məsafədə yerləşdirdiyindən ehtiyac olacaq təqdirdə PUA və hərbi aviasiya vəsiti üçün baza rolini oynaya biləcək. Bu, ehtiyac yaranacağı təqdirdə, Azərbaycanın suverenliyinə və insanların dinc həyatına mane olacaq elementlərin dərhal neytrallaşdırılmasına imkan verəcək.

Bir sözü, bələ geniş və çoxfunksiyali nəqliyyat sistemi qurmaq ölkənin bölgədəki geosiyasi və iqtisadi mövqelərini gücləndirməsinə, ticarət əlaqələrini genişləndirməsinə imkan verəcək, həmçinin Qarabağ və Şərqi Zəngezurun potensialını tam şəkildə açmaq şərait yaradacaq.

Təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, məktəb infrastrukturunun inkişafı istiqamətində ölkəmizdə ardıcıl olaraq tədbirlər keçirilir. Təhsilin inkişafı ilə bağlı qarşıya qoyulmuş hədəflərdən olan yeni ümumtəhsil məktəblərinin tikintisi, mövcud məktəblər üçün əlavə korpusların inşası, onların əsaslı təmiri, müasir avadanlıqla təminatı, istilik sisteminin bərpası, ümumilikdə infrastrukturun yenilənməsi ilə bağlı işlər görülüb və davam etdirilir. "Təhsil hər bir dövlətin gələcəyidir", - deyən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bildirib ki, biz fəxr edirik ki, Azərbaycanda savadlılıq təxminən 100 faizdir: "Bu, çox böyük göstəricidir. Elə etməliyik ki, bütün uşaqlar savadlı, bilikli olsunlar, gələcəkdə özləri üçün gözəl həyat qura bilsinlər, dövlətimiz üçün dəyərli vətəndaşlar olsunlar. Ona görə, təhsilin keyfiyyəti indi ön plana çıxır. Bu istiqamətdə də islahatlar aparılır".

Azərbaycan Prezidenti ölkəyə rəhbərlik etdiyi dövr ərzində ölkəmizdə 3200-dən çox məktəb inşa edilib, əsaslı təmir olunub, yeni tədris korpusları tikilib və ya tam yenilənib. Bu kifayət qədər böyük göstəricidir. Əlbətə ki, ümumtəhsil məktəblərinin təmir-tikinti işləri təhsilsalaşaların tədris şəraitinin yaxşılaşdırılmasına, tədrisin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə xidmet edir. Həyata keçirilən tədbirlərini olaraq, yeni tədris ilində ölkəmizdə məktəblər istifadəye yararlıdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Bi-

rinci Xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə sentyabrın 21-də paytaxtdakı Ağ Şəhərdə Bakı Avropa Liseyi üçün inşa edilən 1560 şagird yerlik yeni binanın açılışı olub. Yeni binada istedadlı şagirdlərin intellektual və yaradıcı potensialının üzə çıxarılması və inkişafı, onların yüksək mənəvi və mədəni dəyərlərə əsaslanaraq formalasdırılması üçün geniş imkanlar mövcuddur. İstedadlı uşaqlar üçün yaradılmış Bakı Avropa Liseyi Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan dövlət məktəbidir və hər il məzunlarının 100 faizi ali məktəblərə yüksək

balla daxil olan liseyin yetirmələri dünyyanın bir çox nüfuzlu universitetlərində təhsillərini davam etdirirlər. XXI əsrde gənc nəslə vacib olan bacarıq və biliyin formalasdırılmasına töhfəsini verir. Liseyədə şagirdlərin həyat boyu öyrənmək və cəmiyyət üçün məhsuldar üzv olması vacib olanlar tədris edilir. Liseyin təlim mühiti yaradıcılığa və axtarışa həvəsləndirir, onların istedadını müxtəlif yollarla üzə çıxarır, nümayiş etdirir və dərsdən-kənar təlim imkanlarını genişləndirir.

Liseyin özünəməxsus təhsil modeli var və mühəndis, robot, iclas, incəsənət, elm və kids zonalarına bölünən steam otaqları şagirdlər üçün müasir tədris avadanlıqları ilə təchiz olunmuş sinif otaqları, laboratoriya, kompüter otağı, akt zalı, idman zalı, hərbi hazırlıq otağı və kitabxana var. Bütün bunnar şagirdlərin elmin sırlarına dərindən yiyələnmələri üçün hərəkəflü yüksək səviyyədə şərait mövcudluğunun göstərir.

Zümrüd BAYRAMOVA

uyğun hər cür şərait yaradılıb. Görülən bütün bu işlər yüksək intellektə malik insan kapitalının yetişməsində, beynəlxalq standartlara uyğun müasir təhsil sisteminin qurulmasında mühüm rol oynayır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ölkə həyatının bütün sahələrinə olduğu kimi, təhsil sektoruna da göstərdiyi diqqət və qayğı neticəsində təhsil sahəsində yeniləşme baş verib. Təhsilin inkişafı dövlət siyasetinin əsas prioritetlərindən biri kimi diqqətdə saxlanılıb. Ölkə başçısı çıxışlarının birində vurğuladığı kimi, son illər ərzində təhsildə çox mühüm layihələr reallaşdırılıb, bu sahənin tərəqqisine böyük qayıq göstərilib. Bu, təsadüfi olmayıb.

Təhsil sahəsində aparılan islahatlar, dövlət proqramları, "Bakı şəhərində və onun qəsəbələrində təhsil müəssisələrinin tikintisi və təmiri ilə bağlı tədbirlər haqqında", "Azərbaycan Respublikasında təhsil infrastrukturunun inkişafı ilə əlaqədar tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamları təhsilin inkişafı və infrastrukturunun yenilənməsinə yönəlmüşdür. Bu gün ölkəmizin hər bir yerində müasir tipli təhsil müəssisələri şagirdlərin ixtiyarına verilib. Yeni açılan məktəblərdə müasir tədris avadanlıqları ilə təchiz olunmuş sinif otaqları, laboratoriya, kompüter otağı, akt zalı, idman zalı, hərbi hazırlıq otağı və kitabxana var. Bütün bunnar şagirdlərin elmin sırlarına dərindən yiyələnmələri üçün hərəkəflü yüksək səviyyədə şərait mövcudluğunun göstərir.

"Aparılan islahatların məqsədi keyfiyyətin yüksəldilməsidir"

"Azərbaycanda məktəb tikintisi son illərdə sürətə aparılır. Azərbaycan Prezidenti andicmə mərasimində bu məsələyə toxunaraq demişdir ki, ümumiyyətlə, deyə bilərem ki, son 15 il ərzində biz sosial məsələlərin həllinə çox böyük diqqət göstərmışik. Bunu rəqəmlər də təsdiqləyir. Maaşlar təxminən 7 dəfə, pensiyalar 10 dəfədən çox artıb. Sosial infrastruktur yaradılır. 3100-dən çox məktəb tikilib və təmir edilib". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında təhsil eksperti Kamran Əsədov deyib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın ən ucqar kəndlərində belə şagirdlər yəni məktəblərdə təhsil alırlar: "Bu onun göstəricisidir ki, dövlət təhsilin inkişafına, onun maddi-texniki bazasının möhkəmlənməsinə böyük qayıq göstərir. Prezident İlham Əliyev bu barədə danışarkən qeyd etmişdir ki, bizim məqsədimiz ondan ibaretdir ki, Azərbaycanda bir dənə də olsun qəzalı vəziyyətdə məktəb qalmasın.

Son vaxtlar modul tipli məktəblərin tikintisine də xüsusi diqqət yetirilir. Hazırda ucqar kəndlərdə bütün müasir avadanlıqla təmin edilən və tezliklə istifadəyə verilə bilən modul tipli məktəblərin tikintisi gedir.

Heydər Əliyev Fonduunun bu sahədəki xidmətləri böyükdür. Fondu təşəbbüsü ilə Bakıda və regionlarda yeni məktəblər, uşaq bağçaları, uşaq evləri, internat məktəbi binaları tikilib istifadəyə verilib, əsaslı təmir və bərpə olunub, müasir avadanlıqla təchiz edilib. Azərbaycanın Birinci vitse-

prezidenti, Heydər Əliyev Fonduunun Prezidenti Mehriban xanım Əliyeva yeni istifadəyə verilən məktəb və uşaq bağçalarının açılış mərasimlərində iştirak edir, kollektivlərle görüşür, onlara milli təhsilimizin inkişafında uğurlar arzulayır".

Kamran Əsədov sözlərinə bələ davam edib: "Ölkə başçısının sərəncamı ilə təsdiq edilmiş dövlət proqramları da məktəb tikintisine xüsusi önem verilib. Yeni təhsil müəssisələrinin tikintisi, mövcud məktəblər üçün əlavə korpusların inşası, əsaslı təmiri, müasir avadanlıqla, laboratoriylarla təminatı nəticəsində iki və üçnövbəli məktəblərin sayı xeyli azalıb. Müstəqillikdən sonra aparılan islahatlar nəticəsində Azərbaycanın elə regionu yoxdur ki, orada yeni məktəb binaları tikil-

qəsəbələrin sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul olunmuş dövlət proqramlarında da məktəb tikintisine xüsusi önem verilib. Yeni təhsil müəssisələrinin tikintisi, mövcud məktəblər üçün əlavə korpusların inşası, əsaslı təmiri, müasir avadanlıqla, laboratoriylarla təminatı nəticəsində iki və üçnövbəli məktəblərin sayı xeyli azalıb. Müstəqillikdən sonra aparılan islahatlar nəticəsində Azərbaycanın elə regionu yoxdur ki, orada yeni məktəb binaları tikil-

məsin, yaxud mövcud məktəblər təmir edilməsin.

Təhsil islahatları təkcə məktəb tikintisi ilə məhdudlaşdırıb. Bu məktəblərdə təhsilin keyfiyyəti də yüksəlməkdədir. Müəllim hazırlığı, kurikulumun (tədris proqramlarının) hazırlanması, yeni dərsliklərin yaradılması və digər sahələrdə de islahatlar davam edir. Yeni dərslik siyasetinin tətbiqi, bu siyasetin həyata keçirilməsi üçün müstəqil qurum olan Dərslikləri Qiymətləndirmə Şurasının yaradılması, müəllimlərin işə qəbulu qaydaları ilə bağlı tətbiq edilən yeniliklər son illər qazanılan uğurlardır".

"Bir sözlə, istər məktəblərin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, isterse də təhsilin digər sahələrində aparılan islahatların məqsədi keyfiyyətin yüksəldilməsidir. Lakin işlər bununla yekunlaşdır. Hazırda respublika üzrə cəmi 4500 məktəb var, onların çox hissəsi yenidən tikilib və bu proses davam edir".

Ayşən Vəli

Möhtəşəm zəfər
günüümüzün başlığı
tarix də yaxınlaşır,
sayılacaq günlər qalıb...

...Qarabağın Martuni bölgəsinin Maçkalaşen icması ərazisində

dəki Azərbaycan hərbçiləri irəliləyər neytral zonada mövqə tutublar. Sakinlərin və icma başçısının atlığı addımlar nəticəsində hadisə yerinə gələn rus sülhməramlıları azərbaycanlıları aparılan danişqlardan sonra onları əvvəlki mövqelərinə geri qaytarmağı bacarıclar. Ancaq Azərbaycan hərbçiləri şər qoyublar: Amaras məbədində separatçıların bayrağı endirilməlidir".

SİA xəbər verir ki, bunu Ermənistən "Hraparak" nəşri yazıb. Söhbət isə Azərbaycan Respublikasının Xocavənd rayonunun Cütçü kəndi yaxınlığında qədim ecadalarımız xristian albanlara mexsus olmuş Amaras məbədindən gedir. Yəni bu məbədin ermənilər heç bir aidiyyatı olmayıb və yoxdur. Tarixi faktlardan da aşkar et-

mək olur ki, hələ Çar Rusiyası imperiyası dövründə həmin kəndə köçürülmüş ermənilər Amaras məbədini elə keçirmekle onu erməniləşdiriblər və neticədə son 30 ilde həmin abidinin üzərinə separatçı-terroçlu rejimin eski parçasını asırlar 10 noyabr üçtərəfi razılışmasından bəri Cütçü kəndi kim Amaras məbədi da müvəqqəti olaraq Rusiyanın sülhməramlı kontingentinin (RSK) nəzərətinə verilib. Lakin həmin gündən bəri Azərbaycan tərəfi bir neçə dəfə adıçkilən qədim monastırın üzərindəki ermənilərin eski parçalarını endirtməyə nail olsa da, separatçı ermənilər öz eski parçalarını yenidən məbədin üzərindən asaraq onu murdarlayıblar.

Rus generalı Yeqorovun həysizliyi: O, separatçıların eski par-

çalarının yerinə Ermənistən bayrağını asmağı emr edib (?!)

Maraqlıdır ki, Cütçü kəndinin qeyri-qanunu və separatçı "icma rəhbəri" Lernik Avanesyan isə Azərbaycan ordusu tərəfindən əski parçasının endirilməsi tələbinin irəli sürdüyüünü təsdiqləyib. O, eyni zamanda hadisə yerinə gelmiş Yeqorov soyadlı (adı məlum deyil) rus generalının da erməni hərbçilərə üzərindən "bayraq" endirməyi təklif etse də, sonrakı təklifi, ümumiyyətlə, yersiz olub. O, separatçıların əski parçalarının yerinə Ermənistən bayrağını asmağı emr edib (?!)

"Hələ oraya getməmişəm, bilmirəm, Azərbaycan hərbçiləri öz yerlərinə çəkiliblər, yoxsa yox. Amma rus generalın belə şeylər dediyini eşitdim"- deyə L.Avanesyan bildirib.

RSK-nin Qarabağa dəvet olunması günündən başlayaraq orada özbəşinliqlər, məsuliyyətsizliklər və sözün əsl mənasında, askar həysizliqlər nümayiş etdirmələri artdıq Azərbaycanın ictimai rəyini haqlı olaraq qıcıqlandırmağa başladıb. General Yeqorov adlı birinin separatçıların eski parçalarının endirilməsi tələbindən sonra Ermənistən bayrağının qaldırılması fikirləri isə RSK-nin ümumiyyətlə, hansı vəzifələrə məsul olduqlarını ya anlamadıqlarını, ya da qəsdən belə etdiklərini nümayiş etdirmək

dədir.

Yeqorov soyadlı rus generalı Bakı qarşısında həmin əmelinə görə hesabat vermelidir, en azından isə RSK komandanlığı bu məsələni araşdırmalıdır!

Əger həqiqətən de bələdirdəs (buna isə şübhə belə yoxdur), onda Yeqorov soyadlı rus generalı Bakı qarşısında həmin əmelinə görə hesabat vermelidir, en azından isə RSK komandanlığı bu məsələni araşdırmalıdır!

Bu incident həm də Azərbaycanın suveren ərazilərinə açıq-aşkar təhdid məramıdır və o cümlədən, üçtərəfi bəyanatın digər bəndləri ilə yanaşı, tələb edilən 4-cü bəndinin də reallaşdırılmamasının göstəricisidir. Bəs nə etməli idi adıçkilən Yeqorov?

O, Qarabağdakı qanunsuz er-

məni hərbi birləşmələrinin ərazi-dən çıxmalarını, bu ərazilərin Azərbaycanın olduğunu bildirmeli və sonrakı tədbirlərle bağlı komandanlığı ile məsləhətleşmələr aparmalı idi. Amma göründüyü kimi, rus generalı bunu etməyib, əksinə,

ACIQLAMA: Müxalifətdə “yarpaq tökümü” başladı

Radikal müxalifətin son açıqlamalarının məqsədi Qərbin diqqətini çekməkdir. AXCP sədri Əli Kərimli gəncələrə müraciət edərək, partiyadan getmek isteyənlərə istəfə vermelərini təklif edib. Deyib ki, "mən siz iki irəli apara bilməyəcəyəm". Bu açıqlamadan əvvəl və sonra isə AXCP və Müsavatdan istəfə verənlərin sayı artıb. "Radikal düşərgədə" nə baş verir?

Media eksperti Müşfiq Ələsgərli SİA-ya açıqlamasında bildir ki, həm Əli Kərimlinin açıqlaması, həm də radikal düşərgədən istəfə verən gənclərin məqsədi Qərbi dairələrinin diqqətini çekməye yönəlib: "Son vaxtlar qərbi dairələrinin Azərbaycana qarşı teziyiləri yenidən artıb. Onlar 2-ci Qarabağ savaşında Azərbaycanın qazandığı tarixi qələbəni həzm edə bilirlər. Həmçinin, Azərbaycan, Türkiye, Pakistan ittifaqına qarşı aqressivdirlər. Bütün bunlara görə, Azərbaycandan qısaq almaq istəyilər. Qələbənin birinci ildönümü ərefəsində Azərbaycanın dövlət siyaseti, ölkədə mövcud durum və hakimiyətdə təmsil olunmuş müxtəlif yüksək vəzifəli şəxslər qarşı ünvanlı qarayaxma kampaniyasına başlamaq niyyətindədir-

lər. Amma Qərb dairələri bu dəfə öz çirkin kampaniyalarını aparmaq üçün təkcə radiikal müxalifətdən istifadə etmirlər, fərqli qüvvələrdən də faydalayırlar. Çünkü ənənəvi müxalifət qərəzli mərkəzlərdən gələn sifarişləri yerinə yetirə bilmir, gücsüzdür, cəmiyyət arasında bağları yoxdur. Müxalifət tərkibində olan gənclər bunu görürler, ənənəvi partiyaları tərk edib gedirlər, yeni təşkilatlar formalasdırırlar. Onlar Qərbe mesaj verirlər ki, yeni programda nəzərə alınılsınlar.

AXCP və Müsavatda diqqət çəkən hərəkətlilik, Əli Kərimlinin açıqlamaları da bununla bağlıdır. Özlərini yada salırlar. Qərbe göstərmək isteyirlər ki, imkansızlıqdan gəncləri etraflarında saxlaya bilmirlər, yeniləşə bilmirlər. İndi aktivleşmək üçün Qərbdən imdad diləyirlər, dəstək gözləyirlər.

Yeri gəlmışkən deyək ki,

Qərbin müəyyən dairələrinin və onların təsiri altında olan müxalifət partiyalarının, media və QHT-lərin Azərbaycan hökumətinə qarşı təşkilətmiş hücumları əvvəlki illərdə də müşahidə olunub. Hər dəfə Azərbaycanla bağlı müüm məsələlər gündelikdə

Prokuror AXCP sədrinin mühafizəcisinə cəza istəyib - MƏHKƏMƏ

Bakı Ağır Cinayatlər Məhkəməsində terrorçuluğu maliyyələşdirmədə təqsirləndirilən Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının (AXCP) sədrinin mühafizəcisi Niyamməddin Əhmədovun cinayət işi üzrə məhkəmə iclası davam etdirilib. SİA xəbər verir ki, hakim Siyavuş Hacıyevin sədrliyi ilə keçirilən prosesdə məhkəmə istintaqı başa çatıb.

Prokuror çıxışında N.Əhmədovun 15 il müddətinə azadlıqlandan məhrum edilməsini istəyib. Məhkəmənin növbəti iclası sentyabrın 29-na təyin edilib.

Qeyd edək ki, aparılan istintaqla həmin materialları internet resurslarında yaymaqla nəzərdə tutulan cinayətlərin hazırlanması və töredilməsində istifadə ediləməsi məqsədi ilə dövlət və hakimiyətə qarşı cinayət əməllərinə dəsteklənməsinə etibar etdiyi şəxslər, o cümlədən yaxından tanıdığı həmyerlisi Əhmədov Niyamməddin Arif oğluna müxtəlif üsullarla göndərdiyi pul vəsaitlərini verməsinə, sonuncun isə öz növbəsində

terrorçuluğun maliyyələşdirilməsində istifadə olunacağı bilib həmin pul vəsaitlərini qəbul edərək uydurma ünvanları adı altında qəsdən toplamaqla terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi cinayətini törətməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edilib. Lakin Qabil Məmmədovun çıxışlarında bəyan etdiyi terrorçuluğun töredilməsinə yönələn cinayət əməlləri iradəsindən asılı olmayan səbəblərdən başa çatdırılmayıb.

Göstərilənlərlə əlaqədar həzirdə barəsində məhkəmə tərəfindən hebs qətimkən tədbiri seçilməklə axtarışda olan Qabil Məmmədova Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə ittiham olunmaqla, barəsində hebs qətimkən tədbiri seçilib.

elan olunmaqla onun Azərbaycan Respublikasına eks-tradisiyası üzrə müvafiq hüquqi prosedurlar həyata keçirilir. N.Əhmədov isə Cinayət Məcəlləsinin 214-1-ci (Terrorçuluğu maliyyələşdirmə) maddəsi ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilərək barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs qətimkən tədbiri seçilib.

N.Əhmədova Cinayət Məcəlləsinin 214-1 (terrorçuluğu maliyyələşdirmə), 28,281.2 (dövlət eleyhinə yönələn açıq çağırışlara etməyə hazırlıq) və 233-1.2.1-ci (qanuna məlki dövriyyədə olmasına yol verilməyən əşyaları qanunsuz olaraq hazırlama, əldə etmə, saxlama, daşma, gəzdirmə, başqaşına verme və ya satma) maddələri ilə ittiham elan olunmaqla, barəsində hebs qətimkən tədbiri seçilib.

Ermənistən: 30 ilin son dərsi və İran

44 günlük müharibədə ağır məglubiyətə uğrayan Ermənistanda bütün sferalar - həm dövlət, həm də qeyri dövlət strukturları çöküb. Üksəlmiş, inkişaf haqqında deyilənlər isə yalnız kağız üzərindədir. Hakimiyət nokautdan ayılmayıb, üstəlik erməni cəmiyyətini də şoka salmaqdə davam edir. Hətta Azərbaycan ərazilərinə "Ermənistən" adlı qondarma dövlət yarananlar da Azərbaycanın ildirum sürətli gedişindən özlərini itiriblər, ermənilərə heç bir təskinlik verə, onları düşdükləri quyudan çıxacaqları yolu göstərə bilmirlər.

Ara-sıra "eks"lər hakimiyəti ittihəm etmək şərtilə milleti sakitləşdirməyə, baş verenlərin keçici olduğunu inandırmağa çalışırlar. Qarabağ klanının en fəal üzvlərindən biri, Ermənistanda hakimiyəti elə keçirenler arasında "Üçüncü"lüyü qoruyan Serj Sarkisyan əvvəlcə revanşdan, əvəzçixmadan ağızdolusu danişsa da seckilərdən sonra havası alınmış kimi görünür. "Qarşıda çətin, şərəflü mübarizə gözlənilir", deyən Serj Sarkisyan hakimiyəti yenidən elə keçirəcəyi ümidiini itirmədiyini addımbaşı bürüze verir.

Serjikin mesajında həmçinin qeyd olunur: "Otuz il əvvəl Üçüncü Respublikanın əsasını qoynan nəsil erməni xalqının geləcək nəsilləri qarşısında məsuliyyətini yaxşı dərk edirdi. Bu nəsil azad və müstəqil bir erməni dövləti qurmaq və müdafiə etmək üçün hər şeyi etdi. Müstəqillik nəslinin bəzi nümayəndələri vətən uğrunda qurban getdi - (yəni gorbagor oldular) və bu gün onlardan geridə qalanların bir qismi anti-milli hakimiyət tərəfindən təqib olunur. Erməni xalqının taleyinə biganə qalan hazırlı rejim və onların tərəfdarları, təsvir edilə bilməyəcək çətinliklər hesabına elə edilən nailiyətləri qısa müddətə puç etdi. Ermənistəni və "Artsax"ı ciddi zərəbə altında qoyular, milli dövlətin qorunması üçün vacib olan komponentlərə qarşı iyrənc bir kampaniya başladılar. Ermənistən vətəndaşlarını düşməndən və mövcud rejimdən tehqirlərə məruz qoysaq könüllü olaraq düşməni müstəqil dövlətin sərhədlərinə buraxdırılar. Ermənistən suverenliyi və dövlət təhlükəsizliyi pozuldu. Minlərlə gənc həyatının qurban verilmesi və ya şikət olması ilə nəticələnən 44 günlük müharibədə bacarıqsız idarəetmə nəticəsində və düşmənle şübhəli "yaxınlaşma" nəticəsində dövlətin varlığı təhlükəyə atıldı. Bunu fonunda indiki rejim utanmadan "rəngarəng" bayram keçirir".

Bəli, bu fikirlər Azərbaycan xalqına xəyanət etmiş Qarabağ ermənisinin, minlərlə azərbaycanlı öz isti ocağından, ata-baba torpağın dan zorla qovan erməni separatçılarının başında duran, Xocalıda bəşiriyyətin en qanlı soyqırımı töredən və sonradan xristian qardaşlarının demokratik ölkə adlandırdıqları Ermənistən prezidenti olmuş və nəhayət tipik erməni terrorçusuna, qulduruna aiddir. Uzun illər bu xəyanətə, qətləmə, separatçılığı

hazırlaşan ermənilərin o zamankı nəqli "miatsum" adı altında Azərbaycandan bir təkə qoparmaq həvesinə düşdülər. Və bunu cəmi 30 illiyə elde saxlamağı bacardılar. Yادınızdadırsa, Sarkisyan hakimiyətinin son illərində Qafan şəhərində bölgenin gençləri ilə bir araya gelmişdi. 25-30 il beynəlxalq təşkilatların susqunluğundan ilham alan, işğal-

"titul"larının sayına görə Sarkisyan'dan geri qalmayan Koçaryan da təxminən eyni sözləri və eyni fikirleri irəli sturmüşdü. Ermənilərin birinci prezident isə xələflərindən fərqli olaraq hadisələrə obyektiv yanaşmağın tərəfdarı olsa da ona düşündüklərini reallaşdırmağa imkan vermədi.

Bu günün reallığı isə başqadır. Azərbaycan 44 günlük müharibədə heç kimin ağlına getirmədiyi uğura imza atıb. 30 il dağlı-aranlı Qarabağ işğal altında saxlayan, bu aşmış kimi ara-sıra bizi Bakıya qədər qovacaqları ilə hədələyən ermənilər sonda özlərinin cızdığı qondarma sərhədlərindən də məhrum oldu-

Vudro Vilsonun kağız üzərində qalan (Konqres tərəfindən rədd edilib) tezislərinə söykənərək sərhədlərin təyin edilməsinə çalışırlar. Amma unudurlar ki, onların istinad etdikləri sənədlər heç vaxt olmayıb və bu gün də mövcud deyil. Ermənilərin saxta tarixinə qarşılıq məsaya 5-6 imperiyaya sahib Azərbaycan dövlətinin şanlı tarixini qoymaq olar - Büyük Selcuqlular, Ağqoyunlular, Qaraqoyunlular, Səfəvilər, Afşarlar, Qacarlar. Nə olsun ki, tarixin müəyyən dönenində xanlıqlara parçalanıb, amma Azərbaycan olaraq bu gün var və bundan sonra da olacaq. Hələlik o təyada da bir Azərbaycan var. Amma...

Mühəribədən məğlub çıxan Ermənistən məkrili niyyətlərini hələ də sürdürməkdədir. Bu dəfə qanı, canı, dini-imanı bir qardaşımızla bizi üz-üzə qoymaq niyyəti ortadadır. Ermənistən dəqiq bilirlər ki, ölkəni düşdüyü ağır durumdan Qərbin sanksiyaları, təh-

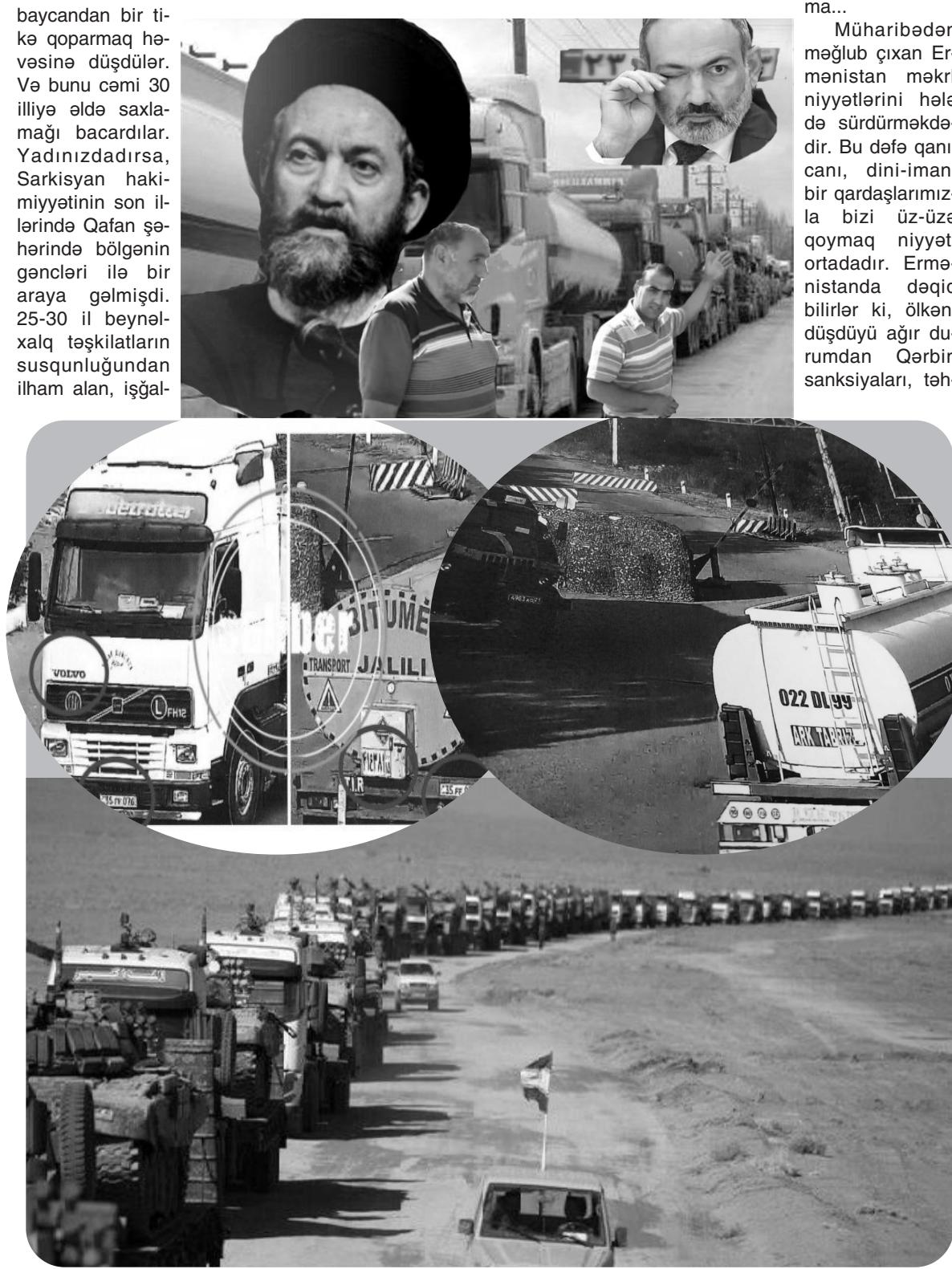
mənimdir" nəzəriyyəsinə görə, İranla Ermənistən düşmən olmalıdır. Ortada isə fərqli mənzərədir. İran düşməninin dostu ilə düşmən olmaq əvəzinə, onuna dostluq edir, ona süni nəfəs verir. Eyni zamanda Azərbaycanın timsalında din, dil, məzhəb qardaşlarına qarşı çıxır, əzələ nümayiş etdirmək isteyir.

Proletariatın atası Lenin yazdı ki, Ukraynadakı "velikoderjava" şovonisti, Rusiya "velikoderjava" şovonistindən daha qorxulu və təhlükəlidir. Bu fikri bilirsiniz niyə yazıram, Lenine sevgimden yox, Ərdəbil imamının farsdan çox fars olmaq iddiasından qorxdığum üçün. Ərdəbil Şərqi Azərbaycan ostanlığının paytaxtidır. Bu şəhərin imamı düşündüyü adı "molla" deyil əslində. Bizim ölçü vahidimizlə götürüləndə akademikə bərabər birisidir. Onun oxuduğu xütbələr o vaxt Leninin yazdığı tezislərindən daha kəsərlidir, desək yanılmarıq. Bu şəxs İranın tarixini bildiyi kimi, üzərində gezdiyi torpağın keçmişini, mənsub olduğu xalqın kimliyini də bilmək zorundadır, çünki sade bir iranlı deyil. O yəqin bilməmiş deyil ki, Arazın o təyinda da, bu təyinda da Azərbaycan türkləri yaşayır, amma fərqli ölkələrdə. Nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti də beynəlxalq qanunlara, o cümlədən iki ölkə arasında imzalanmış momerandumlara əsasən tənzimlənir. Ərdəbil mollası onu da bili ki, İran ərazisində daxil olan Azərbaycan maşınlarından müxtəlif ölçülü rüsumlar alınır. Bəs xeyir ola, İran maşınları, xüsusən də erməni separatçılara qida, yanaçq, silah daşıyan nəqliyyat vasitələri niyə Azərbaycan ərazisində daxil olanda yoxlanmamalı, rüsum alınmamalıdır? Əzələ nümayişinə qalxmazdan əvvəl Ərdəbil mollası Seyid Amini Həsəni iki ölkə arasında imzlanmış sənədlərə diqqət etse dənə dənə dağılmas ki.

Bəs onda İran rəsmilərinin arasına sərgilədikləri təhdidlərin arxasında nə dayanır? Eyni soy-kökdən olan, eyni dildə danışan, eyni dinə-məzhəbə qulluq edən cənublu qardaşlarımızı narahat edən nadir ki, düşmənə yardım etmək qədər xəyanətə qol qoysun? Təbii ki, bu sualın cavabını qismən də olsa bilirik, amma bildiklərimizin bir-iki-sini yazıqla Ermənistənə cənublu qardaşlarımızın əli ilə yüksək gəndərənlərin niyyətini üzə çıxara bilərik. Əvvələ qeyd edək ki, məsələnin kökündə sərf iqtisadi maraqlar dayanır. Hadisələrin gedisi göstərir ki, Zəngəzur dəhlizinin açılması Naxçıvana daşınan yük lərin İrandan keçməsinə son qoymaq. Bu da İranın ilde milyonlarla dollar gelirdən məhrum olması deməkdir.

İkinci, Ermənistən Türkiye və Azərbaycanla iqtisadi əlaqələr qurmaqla İran bazarına güclü alternativlər yaranacaq ki, bu da böyük itkiyələr demekdir. Bir sözə, rəsmi Tehran hələlik Ermənistəndən bir alet kimi istifadə etməyi düşüñür. Digər niyyətlər isə zamana bağlıdır.

V.VƏLİYEV

çılığa geydirdiyi "azadlıq" donuna dünya birliyi tərəfindən heç bir təzyiqin olmayacağıni yəqin etdiyindən ruhlanan bu gəda: "Biz Qarabağ alıq, sizin nəsil isə "Ararat" (Türkiyə ərazisindəki Ağrı dağ - müəllif) sahib çıxməlidir", ifratçılığına vararaq əslində bütün erməniləri ifşa etmişdi.

Ermənistən ikinci prezidenti,

lar. Bugünkü ermənilər hələ də 30 illik işğalın eyforiyasındadırlar. Cox az qismi həqiqəti qavraya bilir, eksəriyyət ne beynəlxalq qanunları, ne dünya ölkələri tərəfindən təsdiqlənən sərhədləri, ne kitabi, ne də sənədləri tanır. Gah Romadakı daş üzərində çəkilən cizmaqaraya, gah da ABŞ-in 28-ci prezidenti (1913-21-ci illər) olmuş

didləri altında qalan İran xilas edə bilməyəcək. Bəs onda İrəvan niyə Tehrandan "pirim" deyib yapış? Belə bir deyim var, dostumun düşməni, mənim düşmənimdir. Düşmənimin düşməni mənim dostumdur. İranla ABŞ-in düşməniliyi 42 ildir ki sürür, Ermənistən da Amerika ilə dostdur. Deməli İran Ermənistənən dostunun düşmənidir. "Dostumun düşməni mənim düş-

Osmancızı bu dəfə əlikramlıq edir

XƏYANƏTİN ÖZÜ!

Düşmən dəyirmanına
su tökən separatçını
daşlamağın zamanıdır!

ABŞ-da bu ölkənin məlum orqanları qarışısındaki xüsusi xidmetlərinə görə 262 min dollarlıq təmtəraqlı mənzillə mükafatlandırılan Sevinc Osmancızıdan hazırlı vaxta qədər çoxsaylı və müxtəlif cür xəyanətkarlıqlılar. Hətta bu xəyanətkarlıqların sayı o qədər çoxdur ki, onları saysaq bir neçə gün vaxt lazımlılar. Ancaq onlardan bəziləri ni bir daha xatırlatmağın ziyanı yoxdur:

*Vaxtilə MKİ-nin əməkdaşlığı ilə "eşq məcəraları" yaşıyan Sevinc Osmancızı Azərbaycanın maraqlarını ona sataraq yaxşıca pul qazanmışdır.

*Osmancızı Paşinyanın hüquq müdafiəciliyini, Ermənistanın vəkilliyini edib, azərbaycanlıları "xuliqan, bandit" və "vətənşivən" adlandıran ünsürdür.

*Bu ünsür, eyni zamanda, bu gün də düşmənən göz dağı veren Hərbi Qənimətlər Parkına görə Azərbaycan xalqını tehqir edib.

*Osmancızı bir neçə gün önce deyib ki, Bayden "demokratiya sammiti"ne Azərbaycanı deyil, Ermənistanı dəvet etməlidir.

Beleliklə, bu cür düşmən mövqeyində olan biri indi bütün bunlar azmiş kimi hazırlı separatçılıq toxumlarını da səpməye başlayıb. Özü də zamanında çörəyini yediyi, suyunu işdiyi Azərbaycana qarşı. Bu mənada, bəri başdan ölkəmizin çörəyinin və suyunun ona haram olmasına da qeyd edə bilərik.

Nə isə, mövzudan yayınmayaraq keçək əsas mətləbə və Sevinc (təessüf ki!) Osmancızının ölkəmiz üçün həssas bir dönenlərdə etnik qarışdırma yaratmaq cəhdələri bilavasitə düşmən dəyirmanına su tökürlər, habelə Azərbaycan dövlətinə qarşı qeyri-səmimi davranışları nümayiş etdirən bəzi siyasi dairələrin ittiham vasitələrinə şərait yaradı!

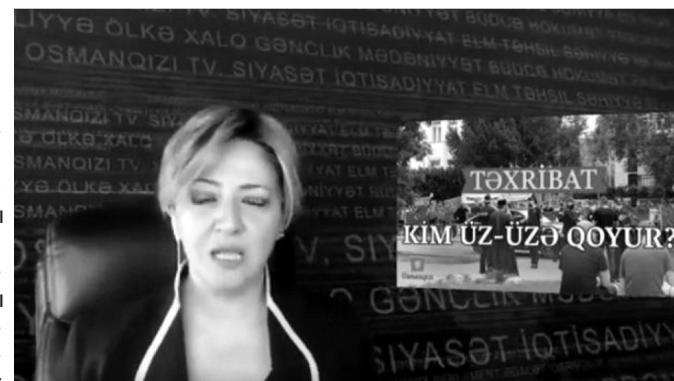
Bu düşmən ünsürü, əslində, özünün də yalan danişdığını, mümkin olmayan bir məsələni "mümkin" kimi göstərdiyini çox güzel bilir.

Qeyd edək ki, artıq Azərbaycan dövlətinə və xalqına, dövlətçilik maraqlarına açıq-aşkar düşməncilik göstərən Sevinc Osmancızı sosial şəbəkə vasitəsi ilə çıxdığı "Osmancızı TV"dəki canlı yayında sual edib ki, "nə üçün Azərbaycan parlamentində bir nəfər də olsun talış xalqının nümayəndəsi yoxdur" (??!!) Və ya "niyə talış dilində qəzet, məktəb olmamalıdır" (??!!)

Maraqlısı da budur ki, bu düşmən ünsürü, əslində, özünün də yalan danişdığını, mümkin olmayan bir məsələni "mümkin" kimi göstərdiyini çox güzel bilir. Sadece, ona bu haqda pullu tapşırıq verilib.

Onun sözügedən iddialarını eşidən minlərlə talış xalqının nümayəndələri qarışına çıxarsa, on yaxşı halda üzünə tüpürərlər.

Halbuki qəhrəman və əziz talış xalqının nümayəndələri parlamentdə də, dövlət idarəciliyində də iştirak edir, öz dillərində qəzətlərini çıxarırlar. Bu gün istər Şəhidlər Xiyabanında, istərsə də Cənub bölgərimizdə yüzlərlə talış xalqının Vətənləri Azərbaycan üçün canlanlarını fəda etmiş, şəhidlik zirvesinə ucalmış oğulları uyumaqdadı və hər kəs onların ailələrinin, valideynlərinin, övladlarının qarışısında baş eyir! Yəni fakt budur ki, əger Sevinc Osmancızı bu xüssədə "qazan qaynadacağını" düşünüb, kökündən yanılıb və istisna et-

mək olmaz ki, onun sözügedən iddialarını eşidən minlərlə talış xalqının nümayəndələri qarışına çıxarsa, on yaxşı halda üzünə tüpürərlər!

Osmancızı bu dəfə rəzil, satqın, düşmən mövqeyini ortaya qoymaqla Amili kimilərdən fərqli olmadığını isbatlamırmı?

Amma məsələnin digər tərəfi də var və o da sual yaradır: nə üçün Sevinc Osmancızı məhz indiki məqamda separatizmə məşğuldur? Cəlil Məmmədquluzadənin yaradıcılığında qırmızı xətlə keçən nadan, cahil mollaların ümmümləşmiş obrası olan Seyid Həsən Amili kimi müasir dövrümüzün Əlikramı olan Sevinc Osmancızı separatçı fikirlər səsləndirmək kima və nə üçün, hansı məqsədlər nökerçilik göstərir? Ermənilərin vəkilliyini edən Osmancızı bu dəfə rəzil, satqın, düşmən mövqeyini ortaya qoymaqla Amili kimilərdən fərqli olmadığını isbatlamırmı? 44 gün-lük Vətən müharibəsindəki Zəfərə görə Azərbaycana hər tərəfdən hücum, tezyiq edənlərin əline oynayan bir siyasi çatlaq necə azərbaycanlı adını daşıya bilər? Yəni aşkar düşməncilik edən, ermənilərə və ümumiyyətlə, Azərbaycana qarşı çıxan dairələrə nökerçilik edən Meydan TV-dən sonra Osmancızının da separatçılığı teblig etməsi onun kimliyini və hansı dairələre xidmət etməsi barədə aydın təsəvvür yaratmırı? Artıq şeytanı daşlaşmanın zamanıdır. Həm içimzdəki, həm də çöldəki. Hələ ki, gec deyil, hətta tam zamanıdır.

Rövşən RƏSULOV

"Minlərlə uşağı, gənci, qadını, qızı zəhərləyən..."

TƏNQİDÇİ EKSPERT REAKSİYA VERDİ

"Bütün dünyada olduğu kimi Azərbaycanda da son illər həm təbii yolla əkib-becərilən narkotik bitkiləri, istehsalı və ondan istifadə, həm də səni sürətdə sintetik uyuşturucu maddələr, o cümlədən həb və dərman formasında narkotik tərkibli maddələrin istifadəsi, yayımı, satışı və onlarla bağlı şəbəkələrin sayı get-gedə artır."

Azərbaycan cəmiyyəti tipli narkotik vasitələrin də dünyadan bir hissəsidir. Sözsüz ki, bizdə də bu hallar baş verir". Bu sözleri SİA-ya açıqlamasında təqnidçi ekspert, kulturoloq Aydin Xan Əbilov deyib.

Onun sözlərinə görə, səhədimizdə olan ölkələrə baxdıqda ister Ermənistən və 30 il işğal altında saxladığı Qarabağda əkilen narkotik maddələr, daha sonra pati kimi bir çox sintetik narkotik maddələrin istehsalının təşkil edilməsi və hansısa yollarla qanı qarışq adamlar vasitəsilə Azərbaycana daşınıp, yayanının təşkil edilməsi, gəncələri, yeniyetmələr, xüsusilə qadın və qızlarımızı bu torasalı həmin sintetik, narkotik zəhərləyici maddələrlə zəhərləyib onların gələcəyini məhv etmək faktları haqqında artıq mətbuatda çox materiallar gedib: "Eyni zamanda həm cənub, həm şimal səhədimiz ne qədər qorunuda, Xəzər dənizi vasitəsilə Şəhərənək, Qazaxistən və Əfqanistandan gələn çətəne

na görə onlarda narkotik maddələrin istifadəsinə icazə var. Amma Azərbaycan kimi həssas cəmiyyətə malik ölkələrdə buna ehtiyac yoxdur. Gündən-güne ister ənənəvi narkotika ilə bağlı, isterse də səni sintetik narkotik maddələrin yayılmasına qarşı Azərbaycanda ciddi tədbirlər görülür. Əger əvvəl qram və ya kilogramla tutulan, müsadiro edilən və onların satışını, yayımını təşkil edən şəxslər cinayət məsuliyyətinə cəlb edilirdi, indi artıq minimal 100 kilogramdan tonlular narkotik maddə, çətəne və digər narkotik məşəlli bitkilərin müsadiro edilməsi faktları haqqında telekanallar və sosial şəbəkələr xəbərlər verir. Bütün bunlar təbii ki, ürəkağırdan məsələlərdir. Çünkü narkotik maddələr, xüsusilə də sintetik narkotik maddələrin qiyməti ucuz olduğuna görə, bu gün əşəqlərimizi, yeniyetmələrimizi, gənclərimizi mehv edir. Xüsusilə də genc, tələbə qızlar arıqlamaq adı altında istifadə edənlərin bütün həyatı sual altındadır. Bununla bağlı dəfələrlə aparılan həm profilaktik tədbirlər, həm maarifləndirici tədbirlərin effektivliyinin şahidi olmuruq. Düşünürəm ki, narkotika və səni narkotikanın məktəblərde, gənclər və yeniyetmələr arasından yayılmasını təşkil edən şəbəkənin adı satış insanların yox, məhz şəbəkənin en böyük rehbərliyində olan şəxsin həmin dəqiqə tutmaq və cinayət məsuliyyətinə cəlb etməkə omürlük həbslə cəzalandırmaq lazımdır. Çünkü minlərlə uşağı, gənci, qadını, qızı zəhərləyən, milletin gene-fondunu məhv edən bu insanlar elbette ki, ölüm hökmünə və ya ömrülük hebsle cəzalandırmaq lazımdır. Bu şəxslər varlanmaq üçün dövlətin əsas dayağı olan cəmiyyəti mehv etməkə dövləti sarsıcırlar. Onlar ermənilərden de pisdirlər. Ona görə də bu kimi insanlarla bağlı çox sərt cəzalandırma sistemi olmalıdır".

Arzu Qurbanzadə

"Nar" Tərtər və Füzuli məktəbinin birincilərini məktəb ləvazimatları ilə təmin edib

22 sentyabr ilk dərs gündündə "Nar" Vətən müharibəsi dövründə ermənilərin atdığı mərmilər nəticəsində zərər dəymiş məktəblərə dəstək olub. Mobil operator Füzuli rayonunun Aşağı Alxanlı, Aşağı Kürdmahmudlu, eləcə də Tərtər rayonunun Qapaklı və Soyulan kəndlərində yerləşən məktəblərin birinci sinifinə gedən şagirdlərini məktəb ləvazimatları ilə təmin edib. Bura 70-dən artıq məktəblinin tədris ili dövründə istifadə edəcəkləri məktəbli çantası, dəftər, rəngli karandaşlar və digər dəftərxana ləvazimatları daxildir.

"Nar" nümayəndələri məktəblilərə görüşüb, hədiyyələri təqdim edib və onlara yeni tədris ilində uğurlar arzulayıblar. Görüşdə bildirilib ki, mobil operatorun əsas məqsədi məhabibədən zərər çekmiş təhsil ocaqlarına dəstək olmaqdır.

Azərbaycanda təhsilə, uşaq və yeniyetmələrin inkişafına her zaman dəstək olan "Nar" məktəbləri kitabla və məktəb ləvazimatları ilə təmin etməyi artıq bir ənənə halına çevirib. Mobil operator uşaqlarda kitab oxumaq vərdişinin formallaş-

masına dəstək olmaq və təhsilin önemini aşılamaq məqsədiyle uğurlu layihələr icra edib.

"Azerfon" şirkəti ("Nar" ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ilde fealiyyətə başlayaraq qısa bir müddətədə Azərbaycanda telekomunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi ərəfinin çağdaş həyatla bağlılığını remzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. "Nar" şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 91%-ni əhatə edir və 8780-dan artıq baza stansiyası ilə 2,3 milyondan çox abunəçiye yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir. Mobil operator şəbəkə keyfiyyətinin davamlı təkmilləşdirilməsi strategiyası çərçivəsində səs keyfiyyətinin nəzəreçarpacaq dərəcədə artımını və səsin təmiz ötürülməsini təmin edən "HD-Voice" (High Definition Voice) xidmətini təqdim edib.

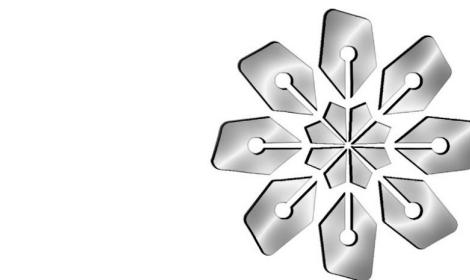
Dünən Azərbaycanda 2021-22-ci tədris ilinin açılışı oldu. Məktəblərin qarşısı şagirdlər və valideynlərlə doldu. Son 2 ildə pandemiya səbəbindən fəaliyyəti dayandırılmış məktəblər şagirdlər üçün, onlayn dəslərdən sıxılmış şagirdlər isə öz məktəbləri, öz müəllimləri, sınıf yoldaşları üçün darixmışdır. Doğma məktəbləri onları yenidən öz qoynuna aldı və dərs ilinə start verildi.

Ən çox sevinenlər ise 1-ci sinifə gedənlər idi. Gözəl məktəb çantalara, məktəbli geyimləri, gül-cicəklə ve şarlarla "silahlanmış" 1-cilərin üzlərindən sevinc töküldürdü. Həyatlarında ilk dəfə fərqli və maraqlı dünyaya qədəm basan bu balacalar müəllimlər qarşılıdı və valideynlərdən təhvil aldı. Onlar 11 il burada 2-ci evləri kimi yaşayacaqlar, təlim-tərbiyə alacaqlar və vətənimizə layiqli övladlar kimi yetişecəklər.

162 nömrəli məktəbin qarşısı şagirdlər və valideynlərlə dolub daşırdı. Bizim də qızımız Elana onların arasında idi. dünən onu ilk dərsinə apardıq. İlk övladımız Altay 8 ildir bu məktəbdə təhsil-tərbiyə alındıdan bu təhsil müəssisəsindəki veziyəti bilirik, bu səbəbdən digər uşaqları oraya qoymaq qərarına gəldik. Bu gün onun həyatında en sevincli günü id...
1-cilər üçün məktəbin həyətində

dü, müəllimləri ilə tanış edildi və öz siniflərinə yola salındı. Söhbətləşdiyimiz müəllimlər məktəblərin açılmasını böyük sevincə qarşıladıqları bildirdilər.

Məktəbin ibtidai sinif müəllimi Esmira Yevgeniya pandemiya səbəbindən məktəblərin bağlı qalmاسının və dəslərin onlayn qaydada keçirilməsinin şagirdlər və müəllimlər üçün çətinliklər yaratdığını dedi və əlavə etdi

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Elmi-kütləvi, mədəni-maarif, təhsil proqramlarının hazırlanması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

şagirdləri isə mütamadi olaraq bəyənşək olimpiadalarда, müxtəlif biliq və idman yarışlarında qalib olub medallar qazanırlar. 1-ci Qarabağ man Qarayev də onlardandır. Dediyyine görə, buradan uzaqda yaşasa da, məktəbin yaxınlığında yaşayan bacısının məsləhəti ilə ilk övladını

Salam dogma məktəb, ey ana məktəb - REPORTAJ + FOTOLAR

gözel qarşılama mərasimi təşkil edilmişdi. Məktəb mövzusunda şən uşaq mahniları, şeirlər səsləndirildi. Ali Baş Komandanımızın "Qarabağ Azərbaycandır" şəhəri ilə dövlət himniminə səsləndirilməsini balacalar alqışlarla qarşılıdlar.

İlk dəfə məktəbə gələn uşaqlar etrafı heyretlə baxır, hər şey onlara qəribə görünürdü. Onların birindən soruştan ki, məktəbə nə üçün gəlir, cavab verdi ki, burada oxuyub gələcəkdə həkim olacaq, xəstələri sağaldacaq. Çantasını qucaqlayıb

ki, müəllimlər şagirdlərin geri qalmaması üçün onlayn dəslər vasitəsilə əllerindən gələn ediblər. İndi isə ənənəvi dəslərlə çatışmazlıqları qısa müddətdə aradan qaldıracaqlarını deyən müəllimə əlavə etdi ki, xüsusilə 1-ci siniflər üçün dəslər daha maraqlı keçiriləcək.

Məktəbin rus dili müəllimesi Təzəgül Əliyeva isə deyir ki, məktəbsiz keçən müddətdə onlayn dəslərlə şagirdlərə tədris programını mənimsətmək üçün əllerindən gələn ediblər. İndi həmin dövrde yaranmış hansısa çatışmazlıqları qısa müddətdə kompensasiya edəcəklər. Müəlliminin

sözlərinə görə, məktəbsiz qalan dövdən sonra şagirdlərin məktəb üçün darixdığı üzlərindən hiss olunur və onlar bundan sonra daha həvəsle oxuyacaqlar.

Qeyd edək ki, 162 nömrəli orta məktəb Bakının ən qədim və ən yaxşı məktəblərindən biridir. 104 il qabaq açılmış məktəbdə hazırlıda təxminen 1700 şagird Azərbaycan və rus bölmələrində təhsil alır. Pedaqoji heyəti 100 nəfərdən ibarət olan məktəb 5 günlük və 2 növbəli iş rejimində işleyir.

Bu məktəbin məzunları ali məktəblərə imtahanlarda hər il böyük nüaliyyətlər əldə edirlər. Məktəbin

mühərribəsi qəhrəmanı, şəhid Etibar Allahverdi oğlu Əliyevin adını daşıyan bu təhsil ocağı Bakıda məzunları Vətən Mühərribəsində ən çox şəhid vermiş məktəbdür. Məktəbin həyətində onlara xüsusi güşə düzəldilib və iri fotoları vurulub, haqqında məlumatlar qeyd olunub.

Təxminən 2 il əvvəl məktəbə yeni direktor Arzu Nəzərova təyin olundub. Onun fəaliyyəti nəticəsində məktəbdə nizam-intizam xeyli yaxşılaşıb, dəslərin keyfiyyəti artıb, rüşvət halları aradan qaldırılıb. Bu

da öz nəticəsini göstərir. Təsadüfi deyil ki, məktəbdən nisbətən uzaq ərazilərdə yaşayanlar arasında özvladadlarını bu məktəbə qoymağa çalışanların sayı artır.

Söhbətləşdiyimiz valideyn Meh-

buraya qoypub, keçən 3 ildə məktəbdən çox razı qaldığından 2-ci övladını da buraya gətirib. Məktəb rəhbərliyinə və müəllimlərə yaradılan şəraite və fədakarlığa görə təşəkkürünü bildirən valideyn uşağının təhsilindən və tərbiyəsindən tam razı qaldığını deyir.

Burada olarkən diqqətimizi bir məqam cəlb etdi. Məktəbin həyəti çox kiçik olduğundan valideynlər və digər şagirdlər həyətə buraxılmadı, yalnız 1-ci sinif gedənlər içəri buraxıldı. Həyətin kiçik olmasının esas səbəbi qonşuluqdakı bitişik evlərin həyətin yarısını tutmasıdır. Ya bu məktəb tikiləndə az yer olub, ya da sonradan qaçqın və ya köçkünler orada ev tikiblər. Bu səbəbdən məktəbin həyəti çox kiçikdir və orada açıq havada kütləvi tədbirlərin keçirilməsi mümkün olmur. Eyni vəziyyət 162-nin yanında yerləşən digər məktəbdə - 51-də də eynidir. Məktəblərin stadionu, açıq hava meydançaları yoxdur, həyət isə çox kiçikdir.

Təhsil Nazirliyi fotoda gördüyüünüz evi sahibindən kompensasiya ödəyib almaqla məktəbin həyətinin genişlənməsinə nail ola biler. Əlavə olaraq, bu əsulla ərazi genişləndirile, stadion və kiçik idman meydançaları da yaradıla bilər. Çünkü məktəb təkcə nəzəri təhsil üçün deyil, həm də şagirdlərin praktik təcrübəsinə və sağlamlıq imkanlarını möhkəmləndirmek üçündür.

Ümumiyyətlə, Bayıl zonasının 20-ci sahəsində olan 2 orta məktəbin şagird tutumu artıq tələbatı ödəyə bilmir. Burada yeni məktəbin inşasına və ya mövcud məktəblərin əlavə korpusların tikilməsinə ehtiyac var.

Ümidvarıq ki, yeni tədris ilində pandemiya dövründə şagirdlərin obyektiv səbəbdən bir qədər zəifləmiş tədris programı fədakar müəllimlər tərəfindən kompensasiya ediləcək. Məktəblərdə bunun üçün hər cür şərait var. Doğma məktəblərin bir daha heç vaxt bağlanmaması arzusu ilə.

Lale Mehrali

səbirsizliklə içəri buraxılmasını gözleyirdi. Digər 1-cilər də eyni həvəsə məktəb binasına daxil olmağı gözləyirdilər.

Nəhayət, 1-ci sinif şagirdləri cərgələrə düzüldü, qruplara bölün-

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

23 sentyabr

SƏS

"Internetin keyfiyyəti ilə bağlı çox ciddi problemlər var"

“Azərbaycanda internetin qiymətinin aşağı və ya xərarı olmasından asılı olmayaraq təəssüflər olsun ki, internet çox problemlidir. Azərbaycan dünyada internetin süratına görə, 167-ci yerdədir”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında media eksperti Azər Həsət deyib. Onun sözlərinə görə, bu ondan xəbər verir ki, internetin keyfiyyəti ilə bağlı çox ciddi problemlər var: “Təəssüflər olsun ki, biz bunu illərdir deyirik ki, Azərbaycanda internetin qiyməti çox yüksəkdir. Yüksək qiymət tətbiq edib, aşağı keyfiyyət təqdim etmək doğru bazarlama siyaseti deyil.

Görünür ki, bəzi provayderlər bu narazılıqları qiyməti aşağı salmaqla konpensasiya etmək isteyirlər. Amma ki, qiyməti aşağı salmaqla çıxış yolu deyil. Çıxış yolu həm keyfiyyəti yükseltməkdir, həm müqavilədə nəzərdə tutulan süreti müştəriyə təqdim etməkdir, həm də səhərlərə hörmətlə yanaşmaqdır. Məsələn mən Bakı şəhərində ailə-həndən istifadə edirəm. Neçə müddətdir onların “skype” programının

ELAN

Sirvan şəhər sakini Bünyatov Kənan Fizuli oğluna məxsuz Vaz 2115 markalı dövlət qeydiyat nişan nömrəsi 90 VA 026 olan avtomobilin texniki pasportu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

* * *

Bank "BTB" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarının növbədən-kənar ümumi yığıncağı 22.10.2021-ci il tarixində saat 11:00-da Bankın Bakı şəhəri, Xətai rayonu, Yusif Səfərov, 27 ünvanında yerləşən Baş ofisində keçiriləcəkdir. Səhmdarlar yığıncağın gündəliyi ilə Bankın Baş ofisində tanış ola bilərlər.

Arzu Qurbanzade

bloklandığı haqqında danışram, özlərinə mektub da yazmışam. Amma onlar buna reaksiya belə vermirlər. Yeni Azərbaycan dövləti "skype"i bloklamaq haqqında hər hansı bir qərar qəbul etməyiblər, internet provayderi hansı haqla bunu bloklayır və bizim onların hansı səbəblə bu addımı atdıqları ilə bağlı səsləndirdiyimiz fikirləre aylardır ki, reaksiya belə vermirlər. Bu keyfiyyətsizlik nəticə etibarilə bizim kimi insanlarda, müştərilərde, abunəçilərde narazılıq yaratmalıdır.

Mövzu ilə bağlı İTK üzrə ekspert Rəşad Cəfərov fikir bildirib: "Internet xidmətlərindeki tariflərə son dəyişiklik "Aztelecom" və "Baktelekom" aiddir. Bir neçə gün önce biz bunun şahidi olduk. "Aztelecom"un bu addımı regionlarda internet istifadəçilərinin işinə müsbət təsirini göstərəcək. Özüm də rayonda olanda bunun əziiyetini çəkdiyim üçün istifadəçilərin dərdini çox yaxşı bilirəm. Bu addım istifadəçilərin internete qoşulma, yüksəlmələr zamanı əməliyyatları sürətli aparması imkan yaradacaq. İnanmaq istərdim ki, smartfonuzun ekranındaki WiFi üzərində nida işarəsinə də az-az rast gələcəyik. Digər provayderlərden də bu addimin atılmasına gözləyirik. Bəzi provayderlər bu nəyi qoşulan abunəçilərə kampaniya kimi təklif edirlər. Qiymət endirimini bütün istifadəçilər üçün tətbiq edilməlidir. O ki, qaldı ümumilikdə ölkədə internet xidmətlərinin göstərilməsinə, bu sahədə həll olunmalı problemlər az deyil. Bu problemlərin həlli istiqamətində son günlərdə NRYTN ilə internet provayderləri arasındakı aparlaç müzakirələrin, nazirlik yanındaki ictimai Şuranın son iclasındaki müzakirələrin bir nəticə verəcəyinə ümidiyyik".

1. Bir desert qəşığı soyuq preslənmiş püstə yağıını gündə iki dəfə ac qarına birbaşa ağızdan qəbul etmək təsirlidir.

Xolesterin bədəndək hər bir hüceyrə üçün vacibdir və bir çox hormonda xolesterin mövcudur. Ancaq bu vəziyyət yüksək xolesterin faydalı olduğunu mənasını daşırı. Başqa sözle, kifayət səviyyədən yuxarı olan xolesterin bədənə zərər verir.

Qan testlərində xolesterin üçün iki dəyər öne çıxır. Bnlrlara HDL və LDL deyilir. Yaxşı xolesterin kimi tanınan HDL toxumalarda olan xolesterini toplayaraq bədəndən atılmاسını təmin edir. Pis xolesterin kimi tanınan LDL isə xolesterini toxumalara daşıyır və damarların divisorlarında yığılmamasına səbəb olur. Bu səbəbdən pis xolesterini normallaşdırmaq kifayət deyil. Yaxşı xolesterini da artırmaq lazımdır. Yalnız pis xolesterin deyil, həm də yaxşı xolesterin səviyyələrinə nəzarət edilməlidir. Qidalanma zamanı müəyyən qaydalara diqqət yetirərək və aktiv həyat tərzi keçirərək xolesterini balansda saxlamaq mümkündür:

Bitki mənşəli müalicələrə aşağıdakılardaxil ola bilər:

2. Həftədə iki-üç dəfə istehlak ediləcək yağızsız mercimək şorbası bir tərəfdən xolesterinuzu nezəret etməyə, digər tərəfdən de təzyiqinizi tarazlaşdırmağa kömək edəcək.

3. Ənginar, yerkükü, sarımsaq və soğan istehlak etmək xolesterinə azaldan xüsusiyyətlərə malikdir. Əzilmiş soğandan 1 çay qəşığı soğan suyu və bir çay qəşığı bal qarışdırıb gündə bir dəfə içə bilərsiniz.

4. Yaşlı çay, zəncəfil, rozmarin, kəklikotu, itburnu bitki çayılarını içmək yüksək xolesterinə müsbət təsir edir. Gündə bir neçə stekan yaşılı çay içmək pis xolesterini azaltmağın en asan yollarından biridir.

Xolesterini aşağı salan təbii üsullar

5. Qara bibər və zəncəfil, rozmarin, kəklikotu, qırmızı bibər ədviyyatları çox faydalıdır.

6. Çiy findiq, qoz və badamın pis xolesterində bir qədər azalma təmin etdiyi bilinir. Bununla birləşdə, lazımi miqdarda istehlak edilməlidir.

7. Üzüm toxumunun özü və ya tozu yüksək xolesterini aşağı salma xüsusiyyətine malikdir.

8. Hər axşam yatmadan əvvəl 2 qozu bir stekan suya parçalayaq qoyun, səhər yuxudan duranda bu suyu içərək və sonra qoz yeyərək xolesterini qısa müddətde azaldıbilərsiniz.

9. Gün ərzində bir stekan su ile qarışdırılmış bir çay qəşığı (mümkünsə evde hazırlanın) alma şirkəsi içmək də faydalı ola bilər. Zəmanla yüksək xolesterinin səbəb olacağı xəstəliklər ümumiyyətə müalicəsi mümkün olmayan daimi xəstəliklərdir. Daimi xəstəliklərin həyat keyfiyyətinə mənfi təsir etdiyi unutmamaq lazımdır.

Dikkət: Yüksək xolesterin şikayəti olanlar

Yüksək xolesterindən əziyyət çəkən xəstələr həkimlərinin tövsiyələrinə uyğun olaraq, statinlər kimi xolesterini basdırıran dərmanlardan istifadə etməlidirlər. İştirak etdiyim bir şam yeməyində xolesterini azaldan dərmanlardan istifadə etdiyini deyən bir tanışım, tərəddüd etmədən həmin axşam diqqət etməli olduğu bəzi yeməkləri və

desertləri yemişdi. Yeməkdən sonra ona həddindən artıq yediyini söylədikdə, mənə eynilə bu cavabı verdi: "Hörmətli hekim, mən onsu da dərman içirəm, çox diqqət yetirməyimə ehtiyac yoxdur".

Mən ona bunun çox səhv olduğunu izah etdim. Çünkü xolesterini aşağı salan dərmanlar yemək zamanı istehlak etdiyimiz qidalarda olan xolesterine təsir etmir. Xolesterini aşağı salan dərmanlar qaraciyerin özünün istehsal etdiyi xolesterine təsir edir, yəni qaraciyerin dərmanla birləşdə, lazımi miqdarda istehlak etməsi imkan yaradır. Bununla birlikdə, yeməkdən aldığım xolesterini azaldan xüsusiyyətlərə malik deyil. Bu səbəbdən yüksək xolesterini olan qidalara və yüksək şəkerli şirniyyatlara qarşı diqqətli olmaq lazımdır. Dərman istifadəsinə baxmayaraq tövsiyə olunan pəhrizə ciddi riayet edilməlidir.

Xolesterini aşağı salan dərmanlar qanda xolesterini aşağı salma və parçalamır. Sadeç qaraciyerə dəha az xolesterin istehsal etməyi emr edir. Demək olar ki, bütün xolesterini azaldan dərmanlar diabet xəstəliyi riskini artırır. Diabetiniz varsa və statin qrupu (xolesterin dərmanı) dərmanları istifadə etdirsinizsə, bu vəziyyətin qan şəkerinizi artırmaqdə təsirli ola biləcəyini gözdən yoxınlırmayın.

Qeyd: Həkiminiz tərefindən vəriliən dərmanlar varsa, mütləq istifadə etməlisiniz. Buradakı tövsiyələrdən dəstəkləyici olaraq istifadə edin. Əvvəlcə istifadə edəcəyiniz bitkiyə allergiyanız olub olmadığını bilmelisiniz. Bu mövzuda həkimindən məsləhət alın. Şikayətinizdən asılı olmayaraq, həkimə müraciət etmədən və diaqnoz qoyulmadan buradakı məlumatlarla özünüüzü müalicə etməyə çalışmayın.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

**Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62**

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

**Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələrin.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzətə AzərTAC və SİA agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.**

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**

Tiraj: 4600

Son sahifə

Sahildə bikinili poz

Cətin anlar yaşayın
Tulin Şahin sahildə bikinili pozlar verib. SİA xərəci mətbuatı istinadən xəbər verir ki, o, hazırda uşağının atası portuqaliyalı iş adamı Pedro de Noronha ilə cətin anlar yaşayır.

İş adamı ilə məhkəmədə olan Tulin Şahin, fikrini yayındırmak üçün tətlibdən bikinili pozunu sosial media sahifəsində izləyicilərinə təqdim edib. Paylaşdığı bikini çərçivəsi pərvənişkarları tərəfindən bəyənilib. Şahin paylaşımı üçün "Nəhayət tətilde" qeydini yazıb.

Ayşən Vəli

